

96/9/AT ve 2001/29/AT sayılı Direktifleri değiştiren, Dijital Tek Pazarda telif hakkı ve bağlantılı haklar hakkında 17 Nisan 2019 tarihli ve

(AB) 2019/790 SAYILI AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEY DİREKTİFİ

(Avrupa Ekonomik Alanıyla ilgili metin)

AVRUPA PARLAMENTOSU VE AVRUPA BİRLİĞİ KONSEYİ,

Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'yı ve bu Antlaşma'nın özellikle 53(1) maddesi ve 62 ve 114. maddelerini göz önünde tutarak,

Avrupa Komisyonu'nun önerisini göz önünde tutarak,

Taslak yasama tasarrufunun ulusal parlamentolara gönderilmesini müteakip,

Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesinin görüşünü göz önünde tutarak¹,

Bölgeler Komitesinin görüşünü göz önünde tutarak²,

Olağan yasama usulü uyarınca hareket ederek,³

Aşağıdaki gerekçelerle:

(1) Avrupa Birliği Antlaşması (ABA) bir iç pazarın kurulmasını ve iç pazarda rekabetin bozulmamasını sağlayan bir sistemin kurulmasını öngörür. Üye Devletlerin telif hakkı ve bağlantılı haklar hakkındaki kanunlarının daha fazla uyumlaştırılması bu hedeflere ulaşılmasına katkı yapmalıdır.

(2) Telif hakkı ve bağlantılı haklar alanında kabul edilen direktifler iç pazarın işlemesine katkı yapar, hak sahipleri için yüksek seviyede koruma öngörür, haklarla ilgili kullanım izni alınmasını kolaylaştırır ve eserler ile korunan bağlantılı hak konularından faydalanmanın gerçekleştirileceği bir çerçeve oluşturur. Söz konusu uyumlaştırılmış yasal çerçeve iç pazarın doğru bir şekilde işlemesine katkı yapar ve iç pazarın parçalanmasını önlemek için dijital ortam dahil olmak üzere inovasyonu, yaratıcılığı, yatırımları ve yeni içerik üretimini teşvik eder. Söz konusu yasal çerçevenin sağladığı koruma ayrıca Birlik'in kültürel çeşitliliğe saygı duyma ve destekleme hedefine katkı yapar ve aynı zamanda Avrupa'nın ortak kültüre mirasını öne çıkarır. Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 167(4) maddesi Birlik'in eylemlerinde kültürel boyutları da hesaba katmasını gerektirir.

(3) Hızlı teknolojik gelişmeler, eserlerin ve bağlantılı hak konularının yaratılma, üretilme, dağıtılma ve faydalanma şeklini değiştirmeye devam etmektedir. Yeni iş modelleri ve yeni taraflar ortaya çıkmaya devam ediyor. İlgili mevzuatın teknolojik gelişmeleri sınırlandırmayacak şekilde gelecekte olabilecek değişiklikleri de dikkate alması gerekmektedir. Birlik telif hakkı çerçevesinin öngörülen hedefler ve ilkeler geçerliliğini korumaktadır. Ancak, hem hak sahipleri hem de kullanıcılar için eserler ve bağlantılı hak konularının, sınır ötesi kullanım dahil olmak üzere, dijital ortamdaki bazı kullanımları konusunda yasal belirsizlikler devam etmektedir. 9 Aralık 2015 tarihli, "Modern ve daha Avrupalı bir telif hakkı çerçevesine doğru" başlıklı Komisyon Bildirimi'nde belirtildiği gibi telif hakkı ve bağlantılı hakların yüksek seviyede korunmasına devam edilirken, bazı alanlarda mevcut Birlik telif hakkı çerçevesinin uyarlanması ve çerçeveye ekler yapılması gereklidir. Bu Direktif telif hakkı ve bağlantılı haklara ilişkin bazı istisnalar ve sınırlamaların dijital ve sınır ötesi ortamlara uyarlanmasına yönelik kuralları ve ayrıca, bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, özellikle pazarda mevcut olmayan eserler ve bağlantılı hak konularının dağıtımı ile içeriğe daha geniş erişim sağlamak amacıyla, görsel-işitsel eserlerin isteğe bağlı video platformlarındaki çevrimiçi mevcudiyetiyle ilgili bazı lisanslama uygulamalarını kolaylaştırmaya yönelik tedbirleri öngörür. Direktif ayrıca kamu malı olan içeriğin kullanımını kolaylaştırmaya yönelik kuralları içerir. Telif hakkı için iyi işleyen ve adil bir pazaryeri elde etmek için ayrıca yayınlarla ilgili haklar, eserler ve bağlantılı hak konularının kullanıcı tarafından yüklenen içerikleri depolayan ve erişime ačan çevrimiçi hizmet sağlayıcılar tarafından kullanılması,

¹ ABRG C 125, 21.4.2017, s. 27.

² ABRG C 207, 30.6.2017, s. 80.

³ 26 Mart 2019 tarihli Avrupa Parlamentosu Tutumu (Resmi Gazete'de henüz yayımlanmadı) ve 15 Nisan 2019 tarihli Konsey Kararı

eser sahipleri ve icracı sanatçıların sözleşmelerinin şeffaflığı, eser sahipleri ve icracı sanatçıların ücretleri ile eser sahipleri ve icracı sanatçıların münhasıran devrettiği hakların geri alınmasına yönelik bir mekanizma hakkında kurallar da olmalıdır.

(4) Bu Direktif bu alanda şu anda yürürlükte olan direktifler, özellikle 96/9/EC⁴, 2000/31/EC⁵, 2001/29/EC⁶, 2006/115/EC⁷, 2009/24/EC⁸, 2012/28/EU⁹ ve 2014/26/EU¹⁰ sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifleri'nde öngörülen kuralları temel alır ve bu kuralları tamamlar.

(5) Araştırma, inovasyon, eğitim ve kültürel mirasın korunması alanlarında dijital teknolojiler istisnalar ve sınırlamalara ilişkin mevcut Birlik kurallarının açıkça kapsamadığı bazı yeni kullanım türlerine izin verir. Ayrıca, 96/9/AT, 2001/29/AT ve 2009/24/AT sayılı Direktiflerde bu alanlardaki istisnalar ve sınırlamaların tercihsel doğası iç pazarın işleyişini olumsuz etkileyebilir. Bu durum özellikle dijital ortamda git gide daha fazla önem kazanan sınır ötesi kullanımlar açısından ilgilidir. Bu nedenle bilimsel araştırma, inovasyon, öğretim ve kültürel mirasın korunmasıyla ilgili Birlik hukukunda yer alan mevcut istisnalar ve sınırlamalar söz konusu yeni kullanımlar ışığında yeniden değerlendirilmelidir. Metin ve veri madenciliği teknolojilerinin kullanımı, dijital ortamda öğretim için gösterim ve kültürel mirasında korunmasına ilişkin zorunlu istisnalar ve sınırlamalar dahil edilmelidir. Bu Direktif'te öngörülen ve Üye Devletlerin ulusal hukuklarında uygulaması gereken zorunlu istisnalar ve sınırlamaların kapsamını sınırlamadıkça, Birlik kanunundaki mevcut istisnalar ve sınırlamalar, metin ve veri madenciliği, eğitim ve koruma etkinlikleri daha olmak üzere uygulanmaya devam edilmelidir. Bu nedenle 96/9AT ve 2001/29/AT sayılı Direktifler değiştirilmelidir.

(6) Bu Direktif'te öngörülen istisnalar ve sınırlamalar bir yandan eser sahipleri ve diğer hak sahiplerinin, öte yandan da kullanıcıların hakları ve çıkarları arasında adil bir denge kurmayı gözetir. Bu istisnalar ve sınırlamalar yalnızca eserler ve bağlantılı hak konularından normal faydalanma süreçleriyle çatışmayan ve hak sahiplerinin yasal çıkarlarına makul olmayan bir şekilde halel getirmeyen bazı özel durumlarda uygulanabilir.

(7) 2001/29/AT sayılı Direktif'te tesis edilen teknolojik tedbirlerin korunması; Birlik hukuku altında eser sahipleri ve diğer hak sahiplerine verilen hakların korunması ve etkin bir şekilde kullanılmasını sağlamak için birinci derecede önem taşımaya devam eder. Bu tür bir koruma, teknolojik tedbirlerin kullanımı bu Direktif'te öngörülen istisnalar ve sınırlamalardan yararlanılmasını engellemeyecek şekilde sağlanmalıdır. Hak sahipleri bu durumu gönüllü tedbirlerle sağlama fırsatına sahip olmalıdır. Hak sahipleri bu Direktif'te öngörülen istisna ve sınırlamalardan yararlananların bunlardan yararlanmasını sağlamak için uygun araçları seçmekte serbest kalmalıdır. Gönüllü tedbirlerin yokluğunda, Üye Devletler eserler ve bağlantılı hak konularının isteğe bağlı hizmetler vasıtasıyla kamunun erişimine arz edildiği durumlar dahil olmak üzere 2001/29/AT sayılı Direktif'in 6(4) maddesinin birinci alt paragrafı uyarınca uygun tedbirleri almalıdırlar.

⁴ Veritabanlarının yasal koruması hakkında 11 Mart 1996 tarihli ve 96/9/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ATRG L 77, 27.3.1996, s. 20).

⁵ Bilgi toplumu hizmetlerinin, özellikle elektronik ticaretin İç Pazar'daki bazı hukuki boyutlarına ilişkin 8 Haziran 2000 tarihli ve 2000/31/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (Elektronik Ticaret Direktifi) (ATRG L 178, 17.7.2000, s.1).

⁶ Telif hakkı ve bağlantılı hakların bilgi toplumundaki bazı boyutlarının uyumlaştırılması hakkında 22 Mayıs 2001 tarihli ve 2001/29/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (Elektronik Ticaret Direktifi) (ATRG L 167, 22.6.2001, s.10).

⁷ Kiralama hakkı ve ödünç verme hakkı ile fikri mülkiyet alanında telif hakkına ilişkin bazı haklar hakkında 12 Aralık 2006 tarihli ve 2006/115/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 376, 27.12.2006, s. 28).

⁸ Bilgisayar programlarının yasal koruması hakkında 23 Nisan 2009 tarihli ve 2009/24/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 111, 5.5.2009, s. 16).

⁹ Öksüz eserlerin izin verilen bazı kullanımları hakkında 25 Ekim 2012 tarihli ve 2012/28/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 299, 27.10.2012, s. 5).

¹⁰ Telif hakkı ve bağlantılı hakların toplu yönetimi ve müzik eserlerindeki hakların iç pazarda çevrimiçi kullanım için çok bölgesel lisanslanması hakkında 26 Şubat 2014 tarihli ve 2014/26/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 84, 20.3.2014, s. 72).

(8) Yeni teknolojiler genellikle metin ve veri madenciliği olarak bilinen metin, ses, görüntü veya veri gibi dijital formdaki bilgilerin işlenmesine dayalı otomatik analizleri mümkün kılar. Metin ve veri madenciliği yeni bilgiler elde etme ve yeni eğilimler keşfetme amacıyla büyük miktarlardaki bilgilerin işlenmesini olası kılar. Metin ve veri madenciliği teknolojileri dijital ekonomide yaygın bir şekilde kullanılır, ancak metin ve veri madenciliğinin özellikle araştırma topluluğuna fayda saylayıp bu şekilde inovasyonu destekleyebileceği görüşü yaygın bir şekilde kabul edilir. Bu tür teknolojiler üniversiteler ve diğer araştırma örgütlerine ve ayrıca ana faaliyetleri bağlamında araştırmalar yürütebilecekleri için kültürel miras kurumlarına yarar sağlar. Ancak, Birlik içinde bu tür örgütler ve kurumlar içerikler üstünde hangi ölçüde metin ve veri madenciliği gerçekleştirebilecekleri konusunda yasal belirsizlikle karşı karşıyadır. Bazı durumlarda metin ve veri madenciliği telif hakkı, kendine özgü veritabanı hakkı veya ikisi birden korunan eylemler, özellikle eserler ve bağlantılı hak konularının çoğaltılması, bir veritabanından içeriklerin çıkarılması veya örneğin verilerin metin ve veri madenciliği sürecinde normalleştirilmesi gibi durumlarda ortaya çıkan aynı anda çoğaltma ve aktarma eylemlerini içerebilir. Hiçbir istisna veya sınırlamanın uygulanmadığı durumda, bu tür eylemlerin üstlenilmesi için hak sahiplerinden yetki alınması gerekir.

(9) Metin ve veri madenciliği ayrıca basitçe gerçeklerin veya telif hakkı ile korunmayan verilerle ilgili olarak da yürütülebilir ve bu tür durumlarda telif hakkı kanunu altında herhangi bir yetkilendirme gerekmez. Ayrıca, çoğaltma eylemlerini içermeyen metin ve veri madenciliği süreçleri veya yapılan çoğaltmaların 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5(1) maddesinde öngörülen ve kapsamı dışında nüsha üretimini içermeyen metin ve veri madenciliği tekniklerine uygulanmaya devam etmesi gereken, geçici çoğaltma eylemlerine ilişkin zorunlu istisna kapsamına girdiği durumlarda olabilir.

(10) Birlik hukuku bilimsel araştırma amacıyla kullanımı kapsayan ve metin ve veri madenciliği eylemlerine de uygulanabilir olan bazı istisnalar ve sınırlamalar öngörür. Ancak, bu istisnalar ve sınırlamalar tercihseldir ve bilimsel araştırmalarda teknoloji kullanımına tam olarak uyumlu değildir. Ayrıca araştırmacıların, örneğin yayınlara üyelik veya açık erişim lisansları gibi yollarla içeriklere yasal bir şekilde eriştiği durumda, lisans şartları metin ve veri madenciliğini kapsamayabilir. Araştırmalar git gide daha fazla oranda dijital teknolojiler yardımıyla yapıldığı için metin ve veri madenciliğine ilişkin yasal belirsizliği ele alacak adımlar atılmadıkça Birlik'in bir araştırma alanı olarak rekabetçi konumunun zarar görme riski mevcuttur.

(11) Metin ve veri madenciliğine ilişkin yasal belirsizlik üniversiteler ve diğer araştırma örgütleri ile kültürel miras kurumları için münhasır çoğaltma hakkı ve bir veritabanından aktarma yapmayı engelleme hakkına zorunlu bir istisna öngörerek ele alınmalıdır. Üniversiteler ve araştırma enstitülerini özel sektörle işbirliği yapmaya teşvik eden mevcut Birlik araştırma politikası uyarınca, araştırma örgütleri ayrıca araştırma faaliyetleri kamu-özel işbirlikleri çerçevesinde gerçekleştirildiğinde bu tür bir istisnadan yararlanabilmelidir. Araştırma örgütleri ve kültürel miras kurumları söz konusu istisnanın yararlanıcısı olmaya devam etmeli ve ayrıca teknolojik araçlarının kullanımı dahil olmak üzere metin ve veri madenciliği faaliyetlerinin yürütülmesi için özel ortaklarına güvenebilmelidir.

(12) Birlik'teki araştırma örgütleri ana amacı bilimsel araştırmalar yürütmek ve bununla birlikte eğitim hizmetleri sağlamak olan çok çeşitli kuruluşlar içerir. Bu Direktif çerçevesinde 'bilimsel araştırma' terimi hem doğa bilimlerini hem de beşeri bilimleri kapsayacak şekilde anlaşılmalıdır. Bu tür kuruluşların çeşitliliği nedeniyle, araştırma örgütleriyle ilgili ortak bir anlayışa sahip olunması önemlidir. Bu örgütler, örneğin, üniversiteler ve diğer yüksek öğretim kurumları ile kütüphanelerine ek olarak, ayrıca araştırma enstitüleri ve araştırma yürüten hastaneler gibi kuruluşları da kapsamalıdır. Farklı yasal formlar ve yapılar rağmen, Üye Devletlerdeki araştırma örgütlerinin genellikle ortak özelliği kâr amacı gütmeyen bir şekilde veya Devlet tarafından tanınan bir kamu çıkarı misyonu bağlamında hareket etmeleridir. Bu tür bir kamu çıkarı misyonu örneğin kamu finansmanı yoluyla veya ulusal kanunlar veya kamu ihaleleri yoluyla yansıtılabilir. Buna karşılık, ticari teşebbüslerin, örneğin hissedar veya üye nitelikleri yoluyla, araştırma sonuçlarına tercihli erişim ile sonuçlanabilecek yapısal durumlar nedeniyle bu tür teşebbüslerin kontrol uygulamasına olanak veren belirleyici bir etkiye sahip olduğu örgütler bu Direktif'in amaçları doğrultusunda araştırma örgütleri olarak kabul edilmemelidir.

(13) Kültürel miras kurumları kalıcı koleksiyonlarında yer alan eserler veya bağlantılı hak konularının türüne bakılmaksızın kamunun erişimine açık kütüphaneler ve müzeler ile arşivler, film veya ses miras kurumlarını kapsayacak şekilde anlaşılmalıdır. Ayrıca, diğerlerinin yanında, ulusal kütüphaneler ve ulusal arşivler ile arşivleri ve kamunun erişimine açık kütüphaneler söz konusu oldukça eğitim kurumları, araştırma örgütleri ve kamu sektörü yayın kuruluşlarını da içerecek şekilde anlaşılmalıdır.

(14) Araştırma örgütleri ve kültürel miras kurumları, kendilerine bağlı kişiler dahil olmak üzere, yasal erişime sahip oldukları içeriklerle ilgili olarak metin ve veri madenciliği istisnası kapsamına dahil olmalıdır. Yasal erişim açık erişim politikası temelinde veya hak sahipleri ile araştırma örgütleri veya kültürel miras kurumları arasındaki üyelik gibi akdi düzenlemeler yoluyla veya diğer yasal araçlar yoluyla içeriğe erişimi kapsayacak şekilde anlaşılmalıdır. Örneğin, araştırma örgütleri veya kültürel miras kurumlarının sahip oldukları üyelikler durumunda, bunlara bağlı olan ve söz konusu üyeliklerin kapsadığı kişiler yasal erişime sahip olarak düşünölmelidir. Yasal erişim ayrıca çevrimiçi olarak ücretsiz erişime açık içeriklere erişimi de kapsamalıdır.

(15) Bazı durumlarda, örneğin bilimsel araştırma sonuçların daha sonra onaylanması amacıyla, araştırma örgütleri ve kültürel miras kurumları metin ve veri madenciliği yürütmeye yönelik istisna altında yapılan kopyaları tutma ihtiyacı duyar. Bu tür durumlarda, kopyalar güvenli bir ortamda depolanmalıdır. Üye Devletler, ulusal düzeyde ve ilgili paydaşlarla yapılan görüşmelerden sonra, bu tür kopyaların saklanması amacıyla güvenilir organlar tayin etme yeteneği de dahil olmak üzere, kopyaların saklanmasına yönelik ek özel düzenlemeler konusunda karar vermekte özgür olmalıdırlar. İstisnanın uygulanmasını gereksiz yere kısıtlamamak için bu tür düzenlemeler, kopyaların güvenli bir şekilde saklanması ve yetkisiz kullanımın önlenmesine yönelik gereksinimlerle orantılı ve sınırlı olmalıdır. Bilimsel akran değerlendirmesi ve ortak araştırma gibi metin ve veri madenciliği dışındaki bilimsel araştırma amaçlı kullanımlar, uygulanabildiği hallerde, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5(3)(a) maddesinde öngörölen istisna veya sınırlama kapsamında kalmalıdır.

(16) Eserlerine veya bağlantılı hak konularına yönelik potansiyel olarak yüksek sayıda erişim talebi ve bunların yüksek sayıda indirilmesi göz önüne alındığında hak sahiplerinin, sistemlerinin veya veritabanlarının güvenlik ve bütönlüğünün tehlikeye girme riski olduğunda tedbir almalarına izin verilmelidir. Bu tür tedbirler, örneğin, IP adresi doğrulaması veya kullanıcı kimlik doğrulaması dahil olmak üzere, yalnızca verilerine yasal erişimi olan kişilerin verilere erişmesini sağlamak için kullanılabilir. Bu tedbirler ilgili risklerle orantılı olmalı ve sistemin güvenliğini ve bütönlüğünü sağlama hedefini ulaşmak için gerekli olanı aşmamalı ve istisnanın etkin bir şekilde uygulanmasını engellememelidir.

(17) Bilimsel araştırma yapan kuruluşlarla sınırlı olan istisnanın niteliği ve kapsamı açısından, bu istisna yoluyla hak sahiplerine gelebilecek olası zararlar asgari düzeyde olacaktır. Bu nedenle Üye Devletler bu Direktif ile getirilen metin ve veri madenciliği istisnaları altındaki kullanımlarla ilgili olarak hak sahiplerine tazminat öngörmemelidirler.

(18) Bilimsel araştırma bağlamındaki önemlerine ek olarak, metin ve veri madenciliği teknikleri, hayatın farklı alanlarında ve devlet hizmetleri, karmaşık iş kararları ve yeni uygulamaların veya teknolojilerin geliştirilmesi de dahil olmak üzere çeşitli amaçlarla büyük miktarda veriyi analiz etmek için hem özel hem de kamu kuruluşları tarafından yaygın olarak kullanılır. Hak sahipleri, bilimsel araştırma amacıyla metin ve veri madenciliği için bu Direktif'te öngörölen zorunlu istisnanın ve 2001/29/AT sayılı Direktif'te öngörölen mevcut istisnalar ve sınırlamaların kapsamı dışında kalan eserlerinin veya bağlantılı hak konularının kullanımlarını lisanslayabilmelidir. Aynı zamanda, metin ve veri madenciliği kullanıcılarının, metin ve veri madenciliği amacıyla yapılan çoğaltmaların ve aktarmaların, özellikle teknik işlemin amaçları için yapılan çoğaltmalar veya aktarmalar 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5(1) maddesinde öngörölen geçici çoğaltma eylemlerine ilişkin mevcut istisnanın tüm koşullarını karşılamadığında, yasal olarak erişilen eserler veya bağlantılı hak konuları üzerinde gerçekleştirilip gerçekleştirilemeyeceği konusunda yasal bir belirsizlikle karşı karşıya kalabilecekleri dikkate alınmalıdır. Bu gibi durumlarda daha fazla yasal kesinlik sağlamak ve özel sektörde de inovasyonu teşvik etmek için bu Direktif, belirli koşullar altında, eserlerin veya bağlantılı hak konularının metin ve veri madenciliği amacıyla çoğaltılması ve aktarılması için bir istisna veya

sınırlama sağlamalı ve yapılan kopyaların bu metin ve veri madenciliği amaçları için gerekli olduğu sürece elde tutulmasına izin vermelidir.

Bu istisna veya sınırlama, yalnızca esere veya bağlantılı hak konusuna çevrimiçi olarak kamunun erişimine arz edildiği zamanlar da dahil olmak üzere, yararlanıcı tarafından yasal olarak erişildiğinde ve hak sahiplerinin metin ve veri madenciliği amacıyla çoğaltma yapma haklarını uygun bir şekilde saklı tutmadıkları oranda uygulanmalıdır. Çevrimiçi olarak kamunun erişimine arz edilen içerik söz konusu olduğunda, bu hakların yalnızca meta veriler ve bir web sitesinin veya bir hizmetin hüküm ve koşulları dahil olmak üzere makine tarafından okunabilen araçlar kullanılarak saklanması uygun olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Diğer kullanımlar, metin ve veri madenciliği amacıyla hakların saklı tutulmasından etkilenmemelidir. Diğer durumlarda, sözleşmeye dayalı anlaşmalar veya tek taraflı beyan gibi başka yollarla hakların saklı tutulması uygun olabilir. Hak sahipleri, bu durumda haklarının saklı tutulmasına uyulmasını sağlamak için tedbirler uygulayabilmelidir. Bu istisna veya sınırlama, bu Direktif'te öngörülen bilimsel araştırma amaçlı metin ve veri madenciliği için zorunlu istisnayı ve 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5(1) maddesinde öngörülen geçici çoğaltma eylemleri için mevcut istisnayı aynı şekilde korumalıdır.

(19) 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5(3)(a) maddesi Üye Devletlerin, eserleri veya bağlantılı hak konularını çoğaltma, umuma iletim ve kamunun erişimine arz haklarına, kamu üyelerinin, yalnızca öğretim için gösterim amacıyla, bireysel olarak seçtikleri bir yer ve zamanda bunlara erişebileceği şekilde bir istisna veya sınırlama getirmesine olanak sağlar. Ayrıca, 96/9/AT sayılı Direktif'in 6(2)(b) ve 9(b) maddeleri öğretim için gösterim amacıyla bir veritabanının kullanımına ve içeriğinin önemli bir kısmının aktarılmasına izin verir. Bu istisna veya sınırlamaların dijital kullanımlara uygulandıklarındaki kapsamı açık değildir. Ek olarak, bu istisna ve sınırlamaların öğretim çevrimiçi ve uzaktan sağlandığında uygulanıp uygulanmayacağı da açık değildir. Ayrıca, mevcut yasal çerçeve sınır ötesi etkileri öngörmez. Bu durum dijital destekli öğretim etkinliklerinin ve uzaktan öğrenimin geliştirilmesini engelleyebilir. Bu nedenle, eğitim kurumlarının çevrimiçi ve sınır ötesi dahil olmak üzere dijital öğretim faaliyetlerinde eserleri veya bağlantılı hak konularını kullanırken tam yasal kesinlikten yararlanmasını sağlamak için yeni bir zorunlu istisna veya sınırlama getirilmesi gereklidir.

(20) Uzaktan eğitim ve sınır ötesi eğitim programlarının çoğunlukla yükseköğretim düzeyinde geliştirilmesine rağmen, dijital araçlar ve kaynaklar, özellikle öğrenme deneyimini geliştirmek ve zenginleştirmek için tüm eğitim seviyelerinde giderek daha fazla kullanılır. Bu nedenle, bu Direktif'te öngörülen istisna veya sınırlama ilk, orta, mesleki ve yüksek öğrenimle ilgili olanlar da dahil olmak üzere, bir Üye Devlet tarafından tanınan tüm eğitim kurumlarına yarar sağlamalıdır. Yalnızca, bu istisna veya sınırlama, kullanımların belirli öğretim faaliyetinin ticari olmayan amacı tarafından gerekçelendirildiği ölçüde uygulanmalıdır. Bir eğitim kurumunun organizasyon yapısı ve finansman araçları, faaliyetin doğası gereği ticari olup olmadığını belirlemede belirleyici faktörler olmamalıdır.

(21) Bu Direktif'te yalnızca öğretim için gösterim amacıyla öngörülen istisna veya sınırlamanın, öğrenme etkinlikleri de dahil olmak üzere öğretimi desteklemek, zenginleştirmek veya tamamlamak için eserlerin veya bağlantılı hak konularının dijital kullanımını kapsadığı anlaşılmalıdır. Söz konusu istisna veya sınırlama altında izin verilen yazılım dağıtımını yazılımın dijital iletimiyle sınırlı olmalıdır. Bu nedenle, çoğu durumda, gösterim kavramı, yalnızca, öncelikle eğitim pazarına yönelik materyallerin satın alınmasının yerine geçmemesi gereken, eserlerin kısımlarının veya alıntılarının kullanımını ima edecektir. İstisna veya sınırlama uygulanırken, Üye Devletler, farklı türdeki eserler veya bağlantılı hak konuları için, bir eserin veya bağlantılı hak konusunun yalnızca öğretim için gösterim amacıyla hangi oranda kullanılabileceğini dengeli bir şekilde belirlemede özgür olmalıdırlar. İstisna veya sınırlama altında izin verilen kullanımlar, öğretim için gösterim bağlamında engelli kişilerin özel erişilebilirlik ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde anlaşılmalıdır.

(22) Eserlerin veya bağlantılı hak konularının, bu Direktif'te yalnızca öğretim için gösterim amacıyla öngörülen istisna veya sınırlama altında kullanılması, yalnızca eğitim kurumlarının sorumluluğunda yürütülen, örneğin bir müze, kütüphane veya başka bir kültürel miras kurumu gibi eğitim kurumlarının binaları dışında gerçekleştirilen sınavlar veya öğretim faaliyetleri de dahil olmak üzere, öğretim ve öğrenme faaliyetleri bağlamında gerçekleştirilmeli ve bu tür faaliyetlerin amacı için gerekli olanlarla sınırlı olmalıdır. İstisna veya sınırlama, eserler veya bağlantılı hak konularının sınıfta veya örneğin

elektronik beyaz tahtalar veya internete bağlanabilen dijital cihazlar gibi dijital yollarla diğer mekanlarda gerçekleştirilen kullanımları ile evrimii kurslar veya belirli bir kursu tamamlayan đretim materyallerine erişim bağlamında olduğu gibi güvenli elektronik ortamlar vasıtasıyla uzaktan gerçekleştirilen kullanımları kapsamalídır. Güvenli elektronik ortamlar, erişimi özellikle şifre tabanlı kimlik doğrulama dahil uygun kimlik doğrulama prosedürleri yoluyla bir eğitim kurumunun đretim personeli ve bir çalışma programına kayıtlı öğrencilerle sınırlı olan dijital đretim ve öğrenme ortamları olarak anlaşılmalıdır.

(23) 2001/29/AT sayılı Direktif'te öngörölen istisna veya sınırlamanın uygulanmasına veya daha sonraki kullanımları kapsayan lisans anlaşmalarına dayanan farklı düzenlemeler, eserlerin veya bağlantılı hak konularının eğitim amaçlı kullanımlarını kolaylaştırmak amacıyla bazı Üye Devletlerde yürürlüktedir. Bu tür düzenlemeler genellikle eğitim kurumlarının ve farklı eğitim seviyelerinin ihtiyaçları dikkate alınarak geliştirilmiştir. Dijital kullanımlar ve sınır ötesi ğretim faaliyetleriyle ilgili olarak yeni zorunlu istisna veya sınırlamanın kapsamının uyumlaştırılmasının birinci derecede önem taşımına rağmen, uygulamaya yönelik düzenlemeler, istisna veya sınırlamanın etkin bir şekilde uygulanmasını veya sınır ötesi kullanımları engellemediği ölçüde bir Üye Devletten diğerine değişebilir. Üye Devletler, örneğin, eserlerin veya bağlantılı hak konularının kullanımının eser sahipleri ve icracı sanatçıların manevi haklarına saygı göstermesini talep etmekte özgür olmalıdırlar. Bu durum, Üye Devletlerin ulusal düzeyde sonuçlandırılan mevcut düzenlemelerin üzerine inşa etmelerine izin vermelidir. Özellikle Üye Devletler, istisna veya sınırlamanın uygulanmasını, tamamen veya kısmen, en azından istisna veya sınırlama kapsamında izin verilenlerle aynı kullanımları kapsayan uygun lisansların mevcudiyetine tabi tutmaya karar verebilirler. Üye Devletler, lisansların istisna veya sınırlama kapsamında izin verilen kullanımları yalnızca kısmen kapsadığı durumlarda, diğer tüm kullanımların istisna veya sınırlamaya tabi kalmasını sağlamalıdırlar.

Üye Devletler, örneğin, bu mekanizmayı, esas olarak eğitim pazarına yönelik materyal lisanslarına veya müzik notalarına ilişkin lisanslara öncelik vermek için kullanabilirler. İstisna uygulamasının lisansların mevcudiyetine tabi tutulmasının yasal belirsizliğe veya eğitim kurumları için idari bir yüke yol açmasını önlemek için, bu tür bir yaklaşımı benimseyen Üye Devletler, eserlerin veya bağlantılı hak konularının ğretim için gösterim amacıyla dijital kullanımlarına izin veren lisanslama planlarının kolayca erişilebilir olmasını ve eğitim kurumlarının bu tür lisanslama planlarının varlığından haberdar olmasını sağlamak amacıyla somut tedbirler almalıdırlar. Bu tür lisanslama planları eğitim kurumlarının ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Mevcut lisanslama planlarının görünür olmasını sağlamayı amaçlayan bilgi araçları da geliştirilebilir. Bu tür planlar, örneğin, eğitim kurumlarının hak sahipleriyle bireysel olarak görüşmek zorunda kalmasını önlemek için toplu lisansa veya genişletilmiş toplu lisansa dayalı olabilir. Yasal kesinliği garanti altına almak için Üye Devletler, bir eğitim kuruluşunun, söz konusu istisna altında, korunan eserleri veya bağlantılı hak konularını hangi koşullar altında kullanabileceğini ve diğer taraftan, ne zaman bir lisanslama planı kapsamında hareket etmesi gerektiğini belirtmelidirler.

(24) Üye devletler, hak sahiplerinin eserleri veya bağlantılı hak konularının bu Direktif'te ğretim için gösterim amacıyla öngörölen istisna veya sınırlama altında dijital kullanımları için adil bir ücret almalarını sağlamakta özgür olmalıdır. Adil tazminat düzeyini belirlerken, diğerlerinin yanında, üye devletlerin eğitim hedefleri ve hak sahiplerine verilen zararlar gerektiği gibi dikkate alınmalıdır. Adil ücret sağlamaya karar veren üye devletler, eğitim kurumları için idari bir yük oluşturmayan sistemlerin kullanımını teşvik etmelidir.

(25) Kültürel miras kurumları, koleksiyonlarının gelecek nesiller için korunması amacıyla çalışır. Bir kültürel miras kurumunun koleksiyonunda yer alan bir eserin veya bağlantılı hak konusunun korunması eylemi bir çoğaltma işlemine ve dolayısıyla ilgili hak sahiplerinin iznini gerektirebilir. Dijital teknolojiler bu koleksiyonlarda yer alan mirasın korunması için yeni yollar sunarken, aynı zamanda yeni zorluklar da meydana getirir. Bu yeni zorluklar göz önüne alındığında, bu tür kurumların bu tür koruma eylemlerine izin vermek için çoğaltma hakkı için zorunlu bir istisna ngörölerek mevcut yasal çerçevenin uyarlanması gerekir.

(26) Üye devletlerde kültürel miras kurumları tarafından koruma amaçlı çoğaltma eylemlerine ilişkin farklı yaklaşımların varlığı; sınır ötesi işbirliğini, koruma araçlarının paylaşımını ve iç pazarda bu

kurumlar tarafından sınır ötesi koruma ağlarının kurulmasını engeller ve kaynakların verimsiz kullanımına neden olur. Bu durumun kültürel mirasın korunması üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir.

(27) Bu nedenle üye devletlerin; örneğin teknolojik eskimeyi veya özgün desteklerin bozulmasını ele almak veya bu tür eserleri ve bağlantılı hak konularını sigortalamak amacıyla, kültürel miras kurumlarının eserleri ve bağlantılı hak konularını koruma amacıyla koleksiyonlarında kalıcı olarak yeniden üretmelerine izin vermek için bir istisna sağlamaları istenmelidir. Bu tür bir istisna, bir eserin veya bağlantılı hak konusunun üretilmesinden sonraki herhangi bir noktada ve koruma için gerekli olduğu ölçüde, uygun koruma aracı, vasıtaları veya teknolojisi ile herhangi bir formatta veya ortamda, gerekli sayıda kopyaların yapılmasına izin vermelidir. Kültürel miras kurumlarının kalıcı koleksiyonlarındaki eserlerin ve bağlantılı hak konularının korunması dışındaki amaçlarla gerçekleştirdiği çoğaltma eylemleri, Birlik hukukunda öngörülen diğer istisnalar veya sınırlamalar tarafından izin verilmedikçe, hak sahiplerinin iznine tabi kalmalıdır.

(28) Kültürel miras kurumları genellikle, koleksiyonlarını özellikle dijital ortamda korumak için gerekli eylemleri yerine getirecek teknik araçlara veya uzmanlığa sahip değildir ve bu nedenle söz konusu amaçla diğer kültürel kurumların ve diğer üçüncü tarafların yardımına başvurabilirler. Bu Direktif tarafından öngörülen koruma amaçlarına ilişkin istisna altında, kültürel miras kurumlarının, kopyalar oluşturmak için diğer üye devletlerde yerleşik olanlar da dahil olmak üzere, kendi adlarına ve sorumlulukları altında hareket eden üçüncü taraflara güvenmesine izin verilmelidir.

(29) Bu Direktif'in amaçları doğrultusunda eserler ve bağlantılı hak konuları; söz konusu eserler veya bağlantılı hak konularının kopyalarının, örneğin, mülkiyet devri veya bir lisans sözleşmesi, yasal mevduat yükümlülükleri veya kalıcı saklama düzenlemelerinin bir sonucu olarak söz konusu kuruma ait olduğu veya bu kurum tarafından kalıcı olarak tutulduğu durumlarda, bir kültürel miras kurumunun koleksiyonunda kalıcı olarak tutulduğu kabul edilmelidir.

(30) Kültürel miras kurumları, bu Direktif'in amaçları doğrultusunda pazarda mevcut olmadığı düşünölen eserler veya bağlantılı hak konularının, sınır ötesi dahil olmak üzere, dijitalleştirilmesi ve dağıtımı için anlaşılır bir çerçeveden yararlanmalıdır. Ancak, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının oluşturduğu koleksiyonların belirli özellikleri ile toplu dijitalleştirme projelerinde yer alan eserler ve bağlantılı hak konularının miktarı bireysel hak sahiplerinden önceden izin alınmasının çok zor olabileceği anlamına gelir. Bu durum, örneğin, eserler veya bağlantılı hak konularının yaşı, sınırlı ticari değerleri veya bu eserler veya bağlantılı hak konularının hiçbir zaman ticari amaçla kullanılmak üzere üretilmemesi veya hiçbir zaman ticari olarak kullanılmamasından kaynaklanabilir. Bu nedenle, kültürel miras kurumlarının koleksiyonlarında devamlı olarak bulunan, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının bazı kullanımlarının kolaylaştırılması amacıyla tedbirlerin öngörölmesi gereklidir.

(31) Tüm üye devletler ilgili ve yeterli derecede temsili meslek birlikleri tarafından pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının bazı kullanımları için kültürel miras kurumlarına verilen lisansların aynı zamanda, bu amaçla bir temsili meslek birliğine vekalet vermeyen hak sahiplerinin haklarına da uygulanmasına izin veren yasal mekanizmaların yürürlükte olmasını sağlamalıdır. Bu Direktif uyarınca bu tür lisansların tüm üye devletleri kapsaması mümkün olmalıdır.

(32) Pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının ortak lisanslanması hakkında bu Direktif ile getirilen hükümler kültürel miras kurumlarının bu tür pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının kullanımı için hak sahiplerinden gerekli tüm izinleri almada zorluklarla karşılaştığı tüm durumlar için bir çözüm sunmayabilir. Bu durum örneğin, belirli türde bir eser veya bağlantılı hak konusu için toplu hak yönetimi uygulaması mevcut olmadığında veya ilgili meslek birliğinin hak sahiplerinin ve ilgili hakların kategorisi için yeterli oranda temsili olmadığında gerçekleşebilir. Bu tür özel durumlarda kültürel miras kurumlarının, koleksiyonlarında kalıcı olarak mevcut olan, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularını, telif hakkı ve bağlantılı haklara getirilen uyumlaştırılmış bir istisna veya sınırlama altında tüm üye devletlerde çevrimiçi olarak erişilebilir hale getirmesi mümkün olmalıdır. Bu tür bir istisna veya sınırlama altındaki kullanımların yalnızca, özellikle lisanslama çözümlerinin mevcudiyetiyle ilgili bazı koşullar yerine

getirildiğinde gerçekleşmesi önemlidir. Lisans koşullarıyla ilgili anlaşmanın mevcut olmaması lisanslama çözümlerinin mevcut olmadığı olarak yorumlanmamalıdır.

(33) Üye devletler, Bu Direktif'te öngörülen çerçeve içinde, kendi yasal gelenekleri, uygulamaları veya koşulları uyarınca, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının kültürel miras kurumları tarafından kullanılması için yürürlüğe koydukları, uzatılmış toplu lisanslama veya temsil karineleri gibi belirli lisanslama mekanizması türlerini seçme esnekliğine sahip olmalıdırlar. Üye devletler ayrıca, ilgili eser veya bağlantılı hak konusu türünde, ilgili kullanım türünün lisanslanmasına olanak sunan bir vekalet veren belirli sayıdaki hak sahibini temel alması koşuluyla, meslek birliklerinin yeterli derecede temsili olmasına ilişkin gerekliliklerin ne olduğunu belirleme esnekliğine de sahip olmalıdır. Üye devletler, birden fazla meslek birliğinin ilgili eserler veya bağlantılı hak konularını temsil ettiği ve bu nedenle örneğin ortak lisans veya ilgili birlikler arasında anlaşma yapılmasını gerektiren durumlara uygulanabilen özel kurallar tesis etmekte özgür olmalıdır.

(34) Bu lisanslama mekanizmalarının amaçları doğrultusunda, sıkı ve iyi işleyen bir toplu yönetim sisteminin mevcut olması önemlidir. 2014/26/AB sayılı Direktif bu tür bir sistem öngörür ve söz konusu sistem; iyi yönetim, şeffaflık ve raporlama ve tutarların bireysel hak sahiplerine düzenli, özenli ve doğru bir şekilde dağıtılması ve ödenmesi hakkında özel kurallar içerir.

(35) Bu Direktif ile pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının kullanımı amacıyla getirilen lisanslama mekanizmalarının ve istisna veya sınırlamanın uygulanmasını, tüm eserleri veya bağlantılı hak konuları ile ilgili olarak, istisna veya sınırlama altındaki tüm lisanslar veya tüm kullanımlar ile ilgili olarak, bazı eserler veya bağlantılı hak konuları ile ilgili olarak veya lisansın süresinden önce ve sırasında veya istisna veya sınırlama altındaki kullanım öncesinde veya sırasında bazı lisanslar veya istisna veya sınırlama altındaki kullanımlar ile ilgili olarak kabul etmeme fırsatı verilmesi gereken tüm hak sahipleri için uygun güvenceler sağlanmalıdır. Bu lisanslama mekanizmalarını düzenleyen koşullar kurumsal miras kurumlarına yönelik pratik uygunluğunu etkilememelidir. Bir hak sahibinin bu tür mekanizmaların veya bu tür bir istisna veya sınırlamanın bir veya daha fazla esere veya bağlantılı hak konusuna uygulamasını kabul etmediği durumda, devam eden kullanımların makul bir süre içinde sonlandırılması ve toplu bir lisans altında gerçekleştirildiği durumda, meslek birliğinin bilgilendirildikten sonra ilgili kullanımları kapsayan lisansları vermeyi durdurması önemlidir. Hak sahiplerinin bu tür bir kabul etmeme durumu eserin veya bağlantılı hak konusunun lisans altındaki gerçek kullanımı için ücret taleplerini etkilememelidir.

(36) Bu Direktif; üye devletlerin, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının lisanslanmasının ve kullanımlarının bu Direktif'te öngörülen koşullar içinde uyumluluğu konusunda ve ilgili tarafların bu lisansların koşullarıyla uyumluluğu konusunda kimin yasal sorumluluğu olacağına karar verme ehliyetini etkilemez.

(37) Kültürel miras kurumlarının koleksiyonlarında yer alan eserlerin ve bağlantılı hak konularının çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda, bu Direktif ile öngörülen lisanslama mekanizmaları ve istisna veya sınırlamanın, hiçbir zaman ticarete konu olmadıkları durumlar dahil olmak üzere, fotoğraf, yazılım, fonogram, görsel-işitsel eserler ve nadir eserler dahil olmak üzere farklı eser ve bağlantılı hak konusu türleri için mevcut olması ve uygulamada kullanılabilir olması önemlidir. Hiçbir zaman ticarete konu olmayan eserler; posterler, broşürler, siper dergileri (trench journals) veya amatör görsel-işitsel eserler ve aynı zamanda, manevi haklara ilişkin ulusal kurallar gibi diğer uygulanabilir yasal kısıtlamalara halel getirmeksizin yayınlanmamış eserler veya bağlantılı hak konularını içerebilir. Bir eser veya bağlantılı hak konusu, edebi eserlerin sonraki edisyonları ve sinematografi eserlerin alternatif kurguları gibi herhangi bir farklı versiyonda veya aynı eserin dijital ve basılı formatları gibi herhangi bir farklı biçimde mevcut olduğunda, bu eser veya bağlantılı hak konusunun pazarda mevcut olmadığı düşünülmemelidir. Öte yandan, edebi bir eserin diğer dillerdeki versiyonları veya görsel-işitsel işlenme eserleri dahil olmak üzere işlenme eserlerin ticari olarak mevcut olması, bir eser veya bağlantılı hak konusunun belirli bir dilde pazarda mevcut olmadığı kabul edilmesini engellememelidir. Yayın ve dağıtım türleriyle ilgili olarak farklı türdeki eserler ve bağlantılı hak konularının özgüllüklerini yansıtmak ve bu mekanizmaların kullanılabilirliğini kolaylaştırmak için bu lisanslama mekanizmalarının pratik olarak uygulanabilmesi için eser veya bağlantılı hak konusunun ilk kez ticaret konu olmasından itibaren belirli bir sürenin geçmesi gerekliliği gibi özel gereklilikler ve

prosedürlerin tesis edilmesi gerekebilir. Üye devletlerin, bu tür gereklilikler ve prosedürleri tesis ederken, hak sahipleri, kültürel miras kurumları ve meslek birliklerine danışması uygundur.

(38) Eserler veya bağlantılı hak konularının pazarda mevcut olup olmadığı belirlenirken, belirli bir eser veya bağlantılı hak konusunun veya belirli bir eser veya bağlantılı hak konusu setinin hususiyetleri hesaba katılarak, bu eserler veya bağlantılı hak konularının geleneksel ticaret kanallarında kamuya arz edilip edilmediğinin değerlendirilmesi için makbul bir çaba sarf edilmelidir. Üye devletler, söz konusu makul çaba sarf edilirken sorumlulukların nasıl dağıtılacağına belirlenmesinde özgür olmalıdırlar. Makul çaba, zamanla tekrarlanan eylemleri içermek zorunda kalmamalı, ancak yine de, eserler veya bağlantılı hak konularının yakın bir zamanda geleneksel ticaret kanallarında mevcut olacağına dair kolayca erişilebilir herhangi bir kanıtın dikkate alınmasını içermelidir. Eserlerin tek tek değerlendirilmesi yalnızca, ilgili bilgilerin mevcudiyeti, ticarete konu olma olasılığı ve beklenen işlem maliyeti göz önünde bulundurularak makul olduğu düşünüldüğünde gerekli olmalıdır. Bir eserin veya bağlantılı hak konusunun mevcudiyetinin doğrulanması normal koşullarda, örneğin bir edebi eserin ilk olarak başka bir üye devlette belirli bir dil versiyonunda yayımlandığı bilgisine kolayca ulaşılabilirdiği gibi durumlarda, sınır ötesi doğrulama makul görülmedikçe, kültürel miras kurumunun tesis edildiği üye devlette gerçekleştirilmelidir. Birçok durumda, bir eser veya bağlantılı hak konusu setinin pazarda mevcut olmadığı örnekleme gibi orantılı bir mekanizma ile belirlenebilir. Bir eser veya bağlantılı hak konusunun, ikinci el dükkanlarda mevcudiyeti gibi sınırlı mevcudiyeti veya bir eser veya bağlantılı hak konusuna yönelik bir lisansın teorik olarak alınabileceği olasılığı, geleneksel ticaret kanallarında kamuya arz etme olarak değerlendirilmemelidir.

(39) Uluslararası nezaket gereği, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının dijitalleştirilmesi ve dağıtımı için bu Direktif'te öngörülen lisanslama mekanizması ve istisna veya sınırlama, pazarda mevcut olmayan eser veya bağlantılı hak konusu setlerinin büyük oranda üçüncü ülkelerdeki eserler veya bağlantılı hak konularını içerdiği durumda, ilgili meslek birliği, örneğin bir temsil anlaşmasıyla söz konusu üçüncü ülkede yeterli oranda temsil edilmedikçe, söz konusu pazarda mevcut olmayan eser veya bağlantılı hak konusu setlerine uygulanmamalıdır. Söz konusu değerlendirme, daha fazla kanıt arama ihtiyacı duymadan, eserler veya bağlantılı hak konularının pazarda mevcut olup olmadığına belirlenmesi için makbul çabanın sarf edilmesine takiben mevcut olan kanıtlara dayandırılabilir. Pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının kökeninin her bir eser için değerlendirilmesi yalnızca, ticarete konu olup olmadıklarının belirlenmesi amacıyla makul çabanın sarf edilmesi için gerekli olduğu oranda gerekli kılınmalıdır.

(40) Akdeden kültürel miras kurumları ve meslek birlikleri tüm üye devletleri kapsama seçeneği dahil olmak üzere lisansların bölgesel kapsamı, lisans ücreti ve izin verilen kullanımlar hakkında karar vermekte özgür olmalıdırlar. Bu tür lisansların kapsadığı kullanımlar, bir sergi hakkında tanıtım malzemesi durumunda olduğu gibi kopyaların kültürel miras kurumu tarafından dağıtıldığı durumlar dahil olmak üzere kâr amacıyla gerçekleştirilmemelidir. Aynı zamanda, kültürel miras kurumlarının koleksiyonlarının dijitalleştirilmesinin önemli yatırımlar gerektirebileceği düşünüldüğünde, bu Direktif'te öngörülen mekanizma altında verilen herhangi bir lisans kültürel miras kurumlarının lisans giderlerini karşılamasını ve lisansın kapsadığı eserler veya bağlantılı hak konularının dijitalleştirilmesi ve dağıtımına ilişkin giderleri karşılamasını engellememelidir.

(41) Pazarda mevcut olmayan eserler ve bağlantılı hak konularının bu Direktif temelinde kültürel miras kurumları tarafından devam eden ve ilerideki kullanımlarıyla ilgili bilgiler ve hak sahiplerinin lisansların veya istisna veya sınırlamanın eserlerine veya bağlantılı hak konularına uygulanmasını kabul etmemesini sağlamak için yürürlüğe koyulan düzenlemeler, bir lisans altında veya bir istisna veya sınırlama altında kullanımdan önce ve bu kullanım sırasında, uygun şekilde ve yeterince kamuya duyurulmalıdır. Bu tür bir kamuya duyurma özellikle kullanımların iç pazarda sınır ötesi gerçekleştiği durumlarda önemlidir. Bu nedenle, bu tür bilgilerin kullanım gerçekleşmeden makbul bir süre önce kamuya arz edilmesi amacıyla Birlik için umumun erişimine açık tek bir portalın oluşturulmasının öngörülmesi uygundur. Bu tür bir portal hak sahiplerinin lisansların veya istisna veya sınırlamanın eserleri veya bağlantılı hak konularına uygulanmasını kabul etmemesini kolaylaştırmalıdır. (AB)

386/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü¹¹ altında Avrupa Birliği Fikri Mülkiyet Ofisine, kendi bütçe araçları kullanılarak finanse edilen ve fikri mülkiyet haklarının ihlalinin engellenmesi dahil olmak üzere, bu tür ihlallere karşı mücadelede ulusal makamlar, özel sektör ve Birlik kurumlarının faaliyetlerini kolaylaştırma ve destekleme amacıyla bazı görevler ve faaliyetler verilir. Bu nedenle, bu tür bilgilerin arz edilmesini sağlayacak portalın tesis edilmesi ve yönetimi için Ofisin görevlendirilmesi uygundur.

Bilgilerin portal üzerinden arz edilmesine ek olarak, örneğin kamunun daha geniş bir kesimine ulaşmak için ek iletişim kanallarının kullanımı vasıtasıyla ilgili hak sahiplerinin bu konudaki farkındalığının artırılması amacıyla her bir vaka için uygun tanıtım tedbirlerinin daha fazla sayıda alınması gerekebilir. Ek tanıtım tedbirlerinin gerekliliği, doğası ve coğrafi kapsamı pazarda mevcut olmayan ilgili eserler veya bağlantılı hak konularının hususiyetlerine, lisansların koşullarına veya istisna veya sınırlama altındaki kullanım türüne ve üye devletlerdeki mevcut uygulamalara dayanmalıdır. Tanıtım tedbirleri her bir hak sahibinin tek tek bilgilendirilmesine ihtiyaç duyulmadan yürürlüğe girmelidir.

(42) Pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konuları için bu Direktif ile tesis edilen lisanslama mekanizmalarının konuyla ilgili olmasını ve doğru bir şekilde işlenmesini, hak sahiplerinin yeterli derecede korunmasını, lisansların uygun bir şekilde tanıtılmasını ve meslek birliklerinin temsilciliği ve eserlerin sınırlandırılmasıyla ilgili yasal kesinliğin mevcut olmasını sağlamak amacıyla, üye devletler sektöre özel paydaş diyalogunu teşvik etmelidir.

(43) Kültürel miras kurumlarının koleksiyonlarında kalıcı olarak mevcut olan, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularında hakların toplu lisanslanmasını kolaylaştırmak için bu Direktif'te öngörülen tedbirler, bu tür eserler veya bağlantılı hak konularının Birlik hukukunda öngörülen istisnalar veya sınırlamalar altında veya bu tür bir lisanslama kapsanan eserler veya bağlantılı hak konularının pazarda mevcut olmama durumuna dayanmadığı durumda, genişletilmiş bir etkiye sahip diğer lisanslar altında kullanımına hanel getirmemelidir. Bu tedbirler aynı zamanda, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının, kültürel miras kurumları yerine meslek birlikleri ile kullanıcılar arasındaki lisanslara dayalı olarak kullanılmasına ilişkin ulusal mekanizmalara hanel getirmemelidir.

(44) Genişletilmiş bir etkiye sahip bir şekilde toplu lisanslama mekanizmaları, bir meslek birliğinin hak sahipleri adına, hak sahiplerinin birliği yetkilendirip yetkilendirmemesine bakılmaksızın, bir toplu lisanslama organı olarak lisans vermesine olanak verir. Genişletilmiş toplu lisanslama, yasal vekil veya temsil karineleri gibi mekanizmalar üstüne inşa edilen sistemler, birçok üye devlette köklü uygulamalardır ve farklı alanlarda kullanılabilir. Tüm taraflar için uygun olan, işleyen bir telif hakkı çerçevesi, eserler veya bağlantılı hak konularının lisanslanması için orantılı yasal mekanizmaların mevcudiyetini gerektirir. Bu nedenle üye devletler, meslek birliklerinin bazı kullanım türleri için potansiyel olarak büyük sayıda eser veya bağlantılı hak konusunu kapsayan lisanslar vermesine ve 2014/26/AB sayılı Direktif uyarınca bu tür lisanslardan kaynaklanan gelirin hak sahiplerine dağıtılmasına olanak veren çözümleri baş vurabilmelidir.

(45) Bazı kullanımların doğası ve söz konusu eserler veya bağlantılı hak konularının miktarının genelde yüksek olması göz önüne alındığında, her bir hakkın kullanımı için ilgili her bir hak sahibinden izin alınmasına ilişkin işlem ücreti, süreci engelleyecek derecede yüksektir. Bunun sonucunda, etkin toplu lisanslama mekanizmaları mevcut olmadan, bu tür eserler veya bağlantılı hak konularının kullanımını sağlamak için gerekli olan, ilgili alanlardaki tüm işlemlerin gerçekleşmesi olası görünmez. Hak sahiplerinden izin almaya dayalı toplu lisanslamanın, kullanılacak tüm eserler veya bağlantılı hak konularını kapsayan, kapsayıcı bir çözüm sağlamadığı durumda, meslek birlikleri ve benzer mekanizmalar vasıtasıyla genişletilmiş toplu lisanslama yapılması bu alanlarda anlaşmaya varılmasını mümkün kılabilir. Bu tür mekanizmalar, bazı durumlarda kullanıcılara tam yasal kesinlik

¹¹ İç Pazar Uyumlaştırma Ofisine (Ticari Markalar ve Tasarımlar) kamu ve özel sektör temsilcilerinin bir Avrupa Fikri Mülkiyet Hakları Gözlemevi olarak toplanması dahil olmak üzere fikri mülkiyet haklarının uygulanmasına ilişkin görevler verilmesi hakkında 19 Nisan 2012 tarihli ve (AB) 386/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 129, 16.5.2012, s. 1).

sağlayarak, hak sahiplerinden tek tek izin alınmasına dayalı toplu hak yönetimini tamamlar. Aynı zamanda, hak sahiplerine eserlerinin yasal bir şekilde kullanılmasından yararlanma fırsatı sağlar.

(46) Dijital çağda esnek lisanslama planları sunma ehliyetinin öneminin git gide arttığı ve bu tür planların kullanımının git gide arttığı göz önüne alındığında üye devletler, tüm hak sahiplerinin birliğe bu tür izin verip vermediğine bakılmaksızın, meslek birliklerine, gönüllülük esasıyla, lisans verme izni veren lisanslama mekanizmaları öngörebilmelidirler. Üye devletler, kendi yasal gelenekleri, uygulamaları veya koşulları uyarınca, bu Direktif'te öngörülen güvencelere tabi olarak ve Birlik hukuku ile Birlik'in ulusal sorumluluklarına uygun olarak bu tür mekanizmaları sürdürme ve yürürlüğe koyma ehliyetine sahip olmalıdırlar. Bu tür mekanizmalar, Birlik hukukunda aksi öngörülmedikçe, yalnızca ilgili üye devlet topraklarında etkili olmalıdır. Üye devletler, eserler veya bağlantılı hak konularına ilişkin lisansların, anlaşmayı akdeden birliğe yetki vermeyen hak sahiplerinin de haklarını kapsamamasına olanak veren belirli bir mekanizmayı, bu tür bir mekanizmanın 2014/26/AB sayılı Direktif'te öngörülen toplu hak yönetimi hakkında kurallar dahil olmak üzere Birlik hukuku ile uyumlu olması şartıyla, seçme esnekliğine sahip olmalıdırlar. Özellikle bu tür mekanizmalar, 2014/26/AB sayılı Direktif'in 7. maddesinin anlaşmayı akdeden birliğin üyeleri olmayan hak sahiplerine uygulanmasını da sağlamalıdır. Bu tür mekanizmalar; genişletilmiş toplu lisanslama, yasal vekil veya temsil karineleri içerebilir. Bu Direktif'in toplu lisanslamaya ilişkin hükümleri üye devletlerin şu anda sahip olduğu, 93/83/AET sayılı Konsey Direktifi'nin¹² 3. maddesinde tesis edilen gibi, zorunlu toplu hak yönetimi veya diğer toplu lisanslama mekanizmalarını uygulama ehliyetini etkilememelidir.

(47) Genişletilmiş etkiye sahip toplu lisanslama mekanizmalarının yalnızca, hak sahiplerinden tek tek izin almanın genellikle, ilgili lisanslama işleminin, başka bir ifadeyle ilgili tüm hak sahiplerini kapsayan bir lisansı ilgilendiren bir işlemin, gerçekleşmesini ilgili eserler veya bağlantılı hak konularının kullanım doğası veya türleri nedeniyle imkansız kılacak derecede meşakkatli ve kullanışsız olduğu, iyi tanımlanmış kullanım alanlarında uygulanması önemlidir. Bu tür mekanizmalar, meslek birliğinin üyesi olmayan hak sahipleri dahil olmak üzere hak sahiplerine yapılacak muamele bakımından nesnel, şeffaf ve ayrımcı olmayan kriterlere dayanmalıdır. Özellikle, etkilenen hak sahiplerinin, lisans almak isteyen kullanıcının üye devletinin vatandaşları veya sakinleri olmadığı veya bu üye devlette yerleşik olmadığı gerçeği tek başına, hakları kullanma izni alınmasının bu tür mekanizmaların kullanımını haklı çıkaracak derecede meşakkatli ve kullanışsız olduğunu düşünmek için bir neden olmamalıdır. Lisanslı kullanımın ilgili hakların ekonomik değerini olumsuz etkilememesi veya hak sahiplerini önemli ticari faydalardan mahrum bırakmaması da aynı derecede önemlidir.

(48) Üye devletler, lisansı sunan birliğe vekalet vermeyen hak sahiplerinin yasal çıkarlarını korumak için uygun güvencelerin yürürlükte olmasını ve bu güvencelerin ayrımcı olmayan bir şekilde uygulanmasını sağlamalıdırlar. Özellikle, mekanizmaların genişletilmiş etkisini gerekçelendirmek için bu tür bir birlik, hak sahiplerinden alınan izinler temelinde, eser veya bağlantılı hak konusu türlerini ve lisansın konusu olan hakları yeterince temsil etmelidir. Üye devletler, birlik tarafından yönetilen hakların kategorisini, birliğin hakları etkin bir şekilde yönetme kabiliyetini, faaliyet gösterdiği yaratıcı sektörü ve bu birliklerin, 2014/26/AB sayılı Direktif uyarınca, ilgili türde kullanım için lisans verilmesine olanak sağlayan bir vekalet veren, ilgili eser veya bağlantılı hak konusu türündeki önemli sayıda hak sahibini kapsayıp kapsamadığını dikkate alarak, bu birliklerin yeterince temsil edici sayılabilmesi için yerine getirilmesi gereken gereklilikleri belirlemelidirler. Yasal kesinliği temin etmek ve mekanizmalara güven duyulmasını sağlamak için üye devletlerin lisans anlaşmasıyla izin verilen kullanımlar konusunda kimin yasal sorumluluğa sahip olacağına karar vermesine izin verilmelidir. Özellikle lisanslama ve ücret dağıtımı hakkında bilgilere erişimle ilgili olanlar dahil olmak üzere, eserlerinden lisans altında faydalanan tüm hak sahiplerine eşit muamele yapılacağı garanti edilmelidir. Tanıtım tedbirleri lisans süresi boyunca etkili olmalı ve kullanıcılar, meslek birlikleri veya hak sahiplerine orantısız bir idari yük getirmemeli ve her bir hak sahibinin tek tek bilgilendirilmesine ihtiyaç duyulmamalıdır.

¹² (12) Uydu yayıncılığı ve kablo yeniden iletimiyle ilgili telif hakkı ve haklara ilişkin bazı kuralların koordinasyonu hakkında 27 Eylül 1993 tarihli ve 93/83/AET sayılı Konsey Direktifi (ATRG L 248, 6.10.1993, s. 15).

Hak sahiplerinin eserlerinin kontrolünü kolayca yeniden kazanabilmelerini ve eserlerinin kendi çıkarlarına hanel getirecek herhangi bir şekilde kullanılmasını engellemelerini sağlamak için hak sahiplerine, bir lisansın akdedilmesinden önce ve lisans süresi boyunca dahil olmak üzere, tüm kullanımlar ve eserler veya bağlantılı hak konuları için veya bazı kullanımlar ve eserler veya bağlantılı hak konuları için bu tür mekanizmaların eserlerine veya bağlantılı hak konularına uygulanmasını kabul etmeme fırsatı etkin bir şekilde verilmesi son derece önemlidir. Bu tür durumlarda, devam eden herhangi bir kullanım makul bir süre içinde sonlandırılmalıdır. Hak sahiplerinin bu tür bir kabul etmeme durumu eserin veya bağlantılı hak konusunun lisans altındaki gerçek kullanımı için ücret taleplerini etkilememelidir. Üye devletler ayrıca hak sahiplerini korumak için ek tedbirlerin uygun olduğuna karar verebilmelidirler. Bu tür ek tedbirler, örneğin, bu tür mekanizmalarla ilgili farkındalığı artırmak amacıyla Birlik içinde meslek birlikleri ile diğer ilgili taraflar arasında bilgi alışverişini teşvik etmeyi veya hak sahiplerine eserlerini veya bağlantılı hak konularını bu mekanizmalar dışında bırakma seçeneği sunulmasını içerebilir.

(49) Üye devletler, genişletilmiş bir etkiye sahip toplu lisanslama mekanizmalarının bir sonucu olarak verilen herhangi bir lisansın amaç ve kapsamı ile olası kullanımların, kanunda veya ilgili kanun bir genel hükümse, bu tür genel hükümlerin bir sonucu olarak uygulanan lisanslama uygulamalarında veya verilen lisanslarda her zaman dikkatli ve açık bir şekilde tanımlanmasını sağlamalıdır. Bu tür mekanizmalar altında bir lisans işletme ehliyeti, 2014/26/AB sayılı Direktif'i uygulayan ulusal hukuka tabi olan meslek birlikleriyle sınırlandırılmalıdır.

(50) Üye devletlerde genişletilmiş bir etkiye sahip toplu lisanslama mekanizmalarına ilişkin farklı gelenekler ve deneyimler bulunduğu ve uyruklarına veya ikamet ettikleri üye devlete bakılmaksızın hak sahiplerine uygulanabilirlikleri göz önüne alındığında, hak sahipleri için sağlanan güvencelerin etkililiği, bu tür mekanizmaların kullanılabilirliği, meslek birliklerinin üyesi olmayan hak sahipleri veya bir diğer üye devletin vatandaşı olan veya burada ikamet eden hak sahiplerine etkilerini ve bu tür mekanizmalara iç pazar içinde sınır ötesi bir etki kazandırmak için gerekli kuralları belirleme potansiyeli dahil olmak üzere hizmetlerin sınır ötesi bir şekilde sağlanmasının etkisi konuları dahil olmak üzere, bu tür mekanizmaların pratik bir şekilde işlemleri hakkında Birlik düzeyinde şeffaflık ve diyalogu önemlidir. Şeffaflığı sağlamak için bu tür mekanizmaların bu Direktif altında kullanımıyla ilgili bilgiler Komisyon tarafından düzenli olarak yayınlanmalıdır. Bu nedenle, bu tür mekanizmalar getiren üye devletler, genel hükümler temelinde getirilen lisanslamanın kapsamı ve türleri, lisanslama ölçeği ve ilgili meslek birlikleri dahil olmak üzere, ilgili ulusal hükümler ve uygulamaları hakkında Komisyonu bilgilendirmelidirler. Bu tür bilgiler, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 12(3) maddesinde tesis edilen iletişim komitesinde üye devletler ile görüşülmelidir. Komisyon; bu tür mekanizmaların Birlik içinde kullanımı ve lisanslama ile hak sahiplerine etkisi hakkında, kültürel içeriğin dağıtımı hakkında ve hizmetlerin tolu telif hakkı ve bağlantılı haklar yönetimi alanında sınır ötesi bir şekilde sağlanması hakkında ve ayrıca rekabete etkisi hakkında bir rapor yayınlamalıdır.

(51) İsteğe bağlı video hizmetleri görsel-işitsel eserlerin Birlik içinde dağıtımında belirleyici bir rol oynama potansiyeline sahiptir. Ancak, bu tür eserlerin, özellikle Avrupa kaynaklı eserlerin, isteğe bağlı video hizmetlerindeki mevcudiyeti sınırlıdır. Hakların lisanslanmasına ilişkin sorunlar nedeniyle, bu tür eserlerden çevrimiçi bir şekilde faydalanılmasına ilişkin anlaşmaların sonuçlandırılması zor olabilir. Bu tür sorunlar örneğin, belirli bir bölge için hakların sahibi olan kişi, görsel-işitsel eserlerin isteğe bağlı video hizmetlerinde mevcut olmamasına neden olabilecek şekilde, bir eserden çevrimiçi olarak faydalanılmasının ekonomik getirisinin düşük olduğunu düşündüğünde ve çevrimiçi hakları lisanslanmadığında veya bu hakları sakladığında, ortaya çıkabilir. Diğer sorunlar faydalanma süreleriyle ilgili olabilir.

(52) Görsel-işitsel eserlerde hakların isteğe bağlı video hizmetlerine lisanslanmasını kolaylaştırmak için üye devletler, bir anlaşma yapmak isteye istekli tarafların tarafsız bir organın veya bir veya daha fazla arabulucunun yardımına başvurmasını sağlayan bir müzakere mekanizmasını öngörmelidirler. Söz konusu amaçla üye devletlerin, yeni bir organ tesis etmesine veya bu Direktif ile tesis edilen koşulları yerine getiren mevcut bir organa başvurmasına olanak verilmelidir. Üye devletler bir veya daha fazla yetkili organ veya arabulucu atayabilmelidirler. Organ veya arabulucular taraflarla görüşmeli ve profesyonel, tarafsız ve konuya dışarıdan bakan bir tavsiye sağlayarak görüşmelere yardımcı olmalıdır. Müzakerenin farklı üye devletlerden tarafları içerdii ve bu tarafların müzakere

mekanizmasına başvurmayaya karar verdiği durumda, taraflar önceden yetkili üye devlet konusunda mutabakata varmalıdır. Müzakerelerin başlamasını kolaylaştırmak veya müzakereler sırasında bir anlaşmanın sonuçlandırılmasını kolaylaştırmak için organ veya arabulucular taraflarla görüşebilir. Söz konusu müzakere mekanizmasına katılım ve ardından anlaşmaların sonuçlandırılması gönüllülük esasına dayanmalı ve tarafların anlaşma yapma özgürlüklerini etkilememelidir. Üye devletler müzakereler sırasında verilecek yardımın zamanlaması ve süresi ve giderlerin üstlenilmesi dahil olmak üzere, müzakere mekanizmasının işleyişiyle ilgili karar vermekte özgür olmalıdırlar. Üye devletler müzakere mekanizmasının etkililiğini garanti altına almak için idari ve mali yükün orantılı olmasını sağlamalıdırlar. Kendileri için bir yükümlülük olmamasına rağmen, üye devletler temsili birlikler arasında diyalogu teşvik etmelidirler.

(53) Bir eserin koruma süresinin sona ermesi, söz konusu eserin kamu malı olmasına ve Birlik telif hakkı yasasının bu esere ilişkin öngördüğü hakların sona ermesine neden olur. Görsel sanatlar alanında, eserlerin sağdik çoğaltmalarının kamu malı olarak dolaşımı, kültüre erişime ve kültürün tanıtımına ve kültürel mirasa erişimine katkı yapar. Dijital ortamda, bu tür çoğaltmaların telif hakkı veya bağlantılı haklarla korunması, eserlerin telif hakkı korumasının sona ermesiyle uyumlu değildir. Ek olarak, bu tür çoğaltmaların korunmasını düzenleyen ulusal telif hakkı yasaları arasındaki farklar, yasal belirsizliğe neden olur ve görsel sanat eserlerinin kamu malı olarak sınır ötesi dolaşımını etkiler. Bu nedenle görsel sanat eserlerinin kamu malı olarak çoğaltılması bazı durumlarda telif hakkı veya bağlantılı haklar ile korunmamalıdır. Bunlar kültürel miras kurumlarının, kartpostal gibi çoğaltmaları satmasını engellememelidir.

(54) Kaliteli gazetecilik ve vatandaşların bilgiye erişimini sağlamak için özgür ve çoğulcu bir basın son derece önemlidir. Kamusal müzakereye ve demokratik bir toplumun doğru bir şekilde işlemesine temel bir katkı sağlar. Basın yayınlarının çevrimiçi olarak yaygın bir şekilde mevcut olması, basın yayınlarının yeniden kullanımının iş modellerinin önemli bir bölümünü ve bir gelir kaynağını oluşturduğu haber toplayıcıları veya medya izleme hizmetleri gibi, yeni çevrimiçi hizmetlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Basın yayınlarının yayıncıları, bu tür hizmetleri sağlayanlara yayınlarının çevrimiçi kullanımını lisanslarken sorunlarla karşı karşıya kalır ve bu da yatırımlarının karşılığını almalarını zorlaştırır. Basın yayınlarının yayıncılarının hak sahibi olarak tanınmaması durumunda, bilgi toplumu hizmet sağlayıcılarının dijital ortamda çevrimiçi kullanımına ilişkin basın yayın haklarının lisanslanması ve uygulanması genellikle karmaşık ve verimsizdir.

(55) Yayıncılık sektörünün sürdürülebilirliğini sağlamak ve böylece güvenilir bilginin mevcudiyetini teşvik etmek için yayıncıların basın yayınları üretmedeki organizasyonel ve mali katkıları tanınmalı ve daha fazla teşvik edilmelidir. Bu nedenle, basın yayınlarının bireysel kullanıcılar tarafından, bu tür kullanıcıların basın yayınlarını çevrimiçi paylaştığı durumlar dahil olmak üzere, özel veya ticari olmayan kullanımlarıyla ilgili olarak Birlik hukukunda yer alan mevcut telif hakkı kurallarını etkilemeyecek bir şekilde, bilgi toplumu hizmet sağlayıcıları tarafından çevrimiçi kullanımlarla ilgili olarak, Birlik düzeyinde, basın yayınları için uyumlaştırılmış yasal koruma öngörülmesi gereklidir. Bu tür bir koruma, (AB) 2015/1535 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi¹³ çerçevesinde, bilgi toplumu hizmet sağlayıcıları tarafından çevrimiçi kullanımlarla ilgili olarak, bir üye devlette tesis edilen yayıncıların basın yayınlarının çoğaltılması ve kamunun erişimine arz edilmesine ilişkin telif hakkıyla bağlantılı hakların Birlik hukukuna dahil edilmesiyle etkin bir şekilde garanti altına alınmalıdır. Bu Direktif ile basın yayınları için öngörülen yasal koruma, bir üye devlette tesis edilen ve kayıtlı ofisi, merkezi yönetimi veya şirket iş merkezi Birlik içinde bulunan yayıncılara fayda sağlamalıdır.

Basın yayınları yayıncısı kavramının haber yayıncısı veya haber ajansı gibi hizmet sağlayıcılarını, bu Direktif çerçevesinde basın yayını yayınladıkları zaman kapsadığı anlaşılmalıdır.

(56) Bu Direktif'in amaçları doğrultusunda, 'basın yayını' kavramını, yalnızca Birlik hukuku altında hizmet sağlama olarak kabul edilen bir ekonomik faaliyet bağlamında, kağıt dahil olmak üzere herhangi bir ortamda yayınlanan gazeteciliğe özgü yayınları kapsayacak şekilde tanımlamak

¹³ Bilgi Toplumu hizmetleri hakkında teknik düzenlemeler ve kurallar alanında bilgilerin sağlanmasına ilişkin bir usulü belirleyen 9 Eylül 2015 tarihli ve (AB) 2015/1535 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 241, 17.9.2015, s. 1).

gereklidir. Kapsama alınması gereken basın yayınları, örneğin, günlük gazeteler, aboneliğe dayalı dergiler dahil olmak üzere genel veya özel ilgiye yönelik haftalık veya aylık dergiler ve haber web sitelerini içerir. Basın yayınları çoğunlukla edebi eserleri içerir, ancak git gide daha fazla oranda, özellikle fotoğraflar ve videolar gibi diğer eser ve bağlantılı hak konusu türlerini de içerir. Bu Direktif altında basın yayınlarına verilen koruma, bilimsel dergiler gibi bilimsel veya akademik amaçlarla yayınlanan süreli yayınları kapsamamalıdır. Söz konusu koruma ayrıca, haber yayıncısı gibi bir hizmet sağlayıcının girişimi, editoryal sorumluluğu ve kontrolü altında yürütülmeyen bir faaliyetin bir parçası olarak bilgi sağlayan, bloglar gibi web sitelerine de uygulanmamalıdır.

(57) Bu Direktif altında basın yayınlarının yayıncılarına verilen haklar, bilgi toplumu hizmet sağlayıcılarının çevrimiçi kullanımları söz konusu olduğu oranda, 2001/29/AT sayılı Direktif'te öngörülen çoğaltma ve kamunun erişimine arz etme haklarıyla aynı kapsama sahip olmalıdır. Basın yayınlarının yayıncılarına verilen haklar köprü kurma (hyperlinking) eylemlerini kapsamamalıdır. Ayrıca, basın yayınlarında haber yapılan basit gerçekleri de kapsamamalıdır. Bu Direktif altında basın yayınlarının yayıncılarına verilen haklar ayrıca, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5(3)(d) maddesinde öngörülen eleştiri ve inceleme gibi amaçlarla alıntı yapma durumundaki istisna dahil olmak üzere, söz konusu Direktif'te öngörülen haklara uygulanan, aynı istisna ve sınırlama hükümlerine tabi olmalıdır.

(58) Basın yayınlarının bilgi toplumu hizmet sağlayıcıları tarafından kullanımı, yayın veya makalenin tamamının, ayrıca basın yayınlarının bazı kısımlarının kullanımını da içerebilir. Basın yayınlarının bazı kısımlarının bu şekilde kullanımı ayrıca ekonomik açıdan da önem kazanmıştır. Aynı zamanda, basın yayınlarının tek tek sözcüklerinin veya çok kısa alıntılarının bilgi toplu hizmet sağlayıcıları tarafından kullanımı, basın yayınlarının yayıncılarından içerik üretimi için yaptığı yatırımlara zarar vermez. Bu nedenle, basın yayınlarının tek tek sözcüklerinin veya çok kısa alıntılarının kullanımının, bu Direktif'te öngörülen hakların kapsamına girmemesini sağlamak uygundur. Basın yayınlarının bilgi toplumu hizmet sağlayıcıları tarafından büyük miktarlarda toplanması ve kullanımı dikkate alındığında, çok kısa alıntılarının kapsama dahil edilmemesinin, bu Direktif'te öngörülen hakların etkililiğini etkilemeyecek şekilde yorumlanması önemlidir.

(59) Bu Direktif altında basın yayınlarının yayıncılarına verilen koruma, bu yayınlarda yer alan eserlerin ve bağlantılı hak konularının eser sahiplerinin ve diğer hak sahiplerinin, bunların yer aldığı basın yayınından bağımsız olarak eserleri veya bağlantılı hak konularından ne derecede faydalanabileceği dahil olmak üzere, bu eser sahipleri ve hak sahiplerinin bu eserler veya bağlantılı hak konularındaki haklarını etkilememelidir. Bu nedenle, basın yayınlarının yayıncıları, bu Direktif altında kendilerine verilen korumayı, eser sahipleri veya diğer hak sahiplerine karşı veya aynı eserler veya bağlantılı hak konularının yetkili kullanıcılarına karşı öne sürememelidir. Bu durum bir yanda basın yayınlarının yayıncıları, öte yanda eser sahipleri ve diğer hak sahipleri arasında akdedilen sözleşmeye dayalı düzenlemelere hanel getirmemelidir. Eserleri bir basın yayınında yer alan eser sahipleri, basın yayınlarının bilgi toplu hizmet sağlayıcıları tarafından kullanımı nedeniyle elde ettikleri gelirin uygun bir payına hak kazanmalıdır. Bu durum, iş sözleşmeleri bağlamında mülkiyet veya hakların kullanımını hakkındaki ulusal yasalara, bu tür yasaların Birlik hukukuyla uyumlu olması şartıyla, hanel getirmemelidir.

(60) Basın yayınlarının, kitapların veya bilimsel yayınların ve müzik yayınlarının yayıncıları dahil olmak üzere yayıncılar genellikle, eser sahiplerinin haklarının anlaşmalar veya yasa hükümleri vasıtasıyla devredilmesi temelinde faaliyet gösterir. Bu bağlamda, yayıncılar yayınlarda yer alan eserlerden faydalanma amacıyla yatırım yapar ve bazı durumlarda, bu eserlerin üye devletlerde mevcut olan ilgili ulusal reprografi planları dahil olmak üzere özel kopyalama ve reprografi gibi istisnalar veya sınırlamalar altında veya kamuya ödünç verme planları altında kullanılması durumunda, gelirlerden mahrum kalabilir. Birçok üye devlette, bu istisnalar veya sınırlamalar altındaki kullanımlardan elde edilen ücretler eser sahipleri ile yayıncılar arasında paylaşılır. Bu durumu dikkate almak ve ilgili tüm taraflar için yasal kesinliği iyileştirmek için bu Direktif, eser sahipleri ile yayıncılar arasında ücret paylaşımına yönelik mevcut planlara sahip olan üye devletlerin bunları korumasına olanak verir. Diğer üye devletlerde ücretin paylaşılmamasına ve ulusal kültürel politikalar uyarınca yalnızca eser sahiplerinin ücrete hak kazanmasına rağmen, bu durum özellikle, 12 Kasım 2015'ten önce bu tür ücret paylaşma mekanizmalarına sahip olan üye devletler için önemlidir. Bu Direktif ayrımcı olmayan bir şekilde tüm üye devletlere uygulanmalı ve bu alandaki geleneklere sayđı duyarak,

bu tür ücret paylaşım planları şu anda mevcut olmayan üye devletleri bunları tesis etmek zorunda bırakmamalıdır. Kamuya ödünç verme bağlamında ücretlendirmeye ilgili üye devletlerde mevcut olan veya ilerideki yürürlüğe girecek düzenlemeleri etkilememelidir.

Ayrıca, Birlik hukuku ile uyumlu olmaları şartıyla, hakların yönetimi ve ücretlendirme haklarına ilişkin ulusal düzenlemeleri de etkilememelidir. Eser sahipleri haklarını bir yayıncıya devrettiğinde veya lisansladığında veya eserleriyle bir yayına katkı yaptıklarında ve eser sahipleri veya yayıncıları birlikte temsil eden meslek birlikleri vasıtasıyla dahil olmak üzere bir istisna veya sınırlama nedeniyle kendilerine gelen zararları tazmin edecek sistemler yürürlükte olduğunda, tüm üye devletler yayıncıların bu tür bir tazminattan pay alma hakkına sahip olmalarına sağlamalarına olanak sağlanmalı, ancak üye devletler bunu sağlamak zorunda bırakılmamalıdır. Üye devletler, yayıncıların tazminat veya ücret taleplerini nasıl kanıtlayacaklarını belirlemekte ve ulusal sistemleri uyarınca bu tür bir tazminat veya ücretin eser sahipleri ile yayıncılar arasında paylaşımına ilişkin koşulları belirlemekte özgür olmalıdırlar.

(61) Son yıllarda çevrimiçi içerik pazarının işleyişi karmaşıklaşmıştır. Kullanıcıları tarafından yüklenen, telif hakkı ile korunan büyük miktarda içeriğe erişim sağlayan çevrimiçi içerik paylaşım hizmetleri, çevrimiçi içeriklere erişim için temel kaynaklardan bir haline geldi. Çevrimiçi hizmetler kültürel ve yaratıcı eserlere daha geniş bir erişim sağlamak için bir vasıta ve kültürel ve yaratıcı sektörler için yeni iş modelleri geliştirmek için önemli fırsatlar sunar. Ancak, çeşitlilik ve içeriğe kolay erişim sağlamalarına rağmen, telif hakkı korunan içerik hak sahibinden önceden izin alınmaksızın yüklendiğinde zorluklara da neden olur. Bu tür hizmetleri sağlayanların telif haklarıyla ilgili eylemlerde bulunup bulunmadığı ve yüklenen içerikle ilgili haklara sahip olmayan kullanıcılarının yüklediği içerikler için, Birlik hukukunda öngörülen istisnalar ve sınırlamaların uygulanmasına hanel getirmeksizin, hak sahiplerinden izin almasının gerekip gerekmediği konusunda yasal belirsizlik mevcuttur. Söz konusu belirsizlik, hak sahiplerinin eserleri ve bağlantılı hak konularının kullanılıp kullanılmadığını ve hangi koşullar altında kullanıldığını belirleme ehliyetini ve aynı zamanda bu tür kullanımlar için uygun bir ücret alma ehliyetini etkiler. Bu nedenle, hak sahipleri ile çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar arasında lisanslama pazarı kurulmasını teşvik etmek önemlidir. Bu lisanslama anlaşmaları adil olmalı ve iki parti arasında makul bir dengeyi korumalıdır. Hak sahipleri eserleri ve bağlantılı hak konularının kullanımı için uygun bir ücret almalıdır. Ancak, bu hükümlerin sözleşme yapma özgürlüğünü etkilememesi gerektiği için hak sahipleri izin vermek veya lisanslama anlaşması yapmak zorunda olmamalıdır.

(62) Bazı bilgi toplumu hizmetleri, normal kullanımlarının bir parçası olarak, kullanıcıları tarafından yüklenen ve telif hakkı ile korunan içerikleri veya bağlantılı hak konularını kamunun erişimine arz edecek şekilde tasarlanır. Bu Direktif'te belirlenen çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcısı tanımı yalnızca, çevrimiçi ses ve video canlı yayın hizmetleri gibi diğer çevrimiçi içerik hizmetleriyle aynı hedef kitle için rekabet ederek çevrimiçi içerik pazarında önemli bir rol oynayan çevrimiçi hizmetleri hedef almalıdır. Bu Direktif'in kapsadığı hizmetler, ana amacı veya ana amaçlarından biri büyük miktarda telif hakkı ile korunan içeriği, sınıflama ve içinde hedeflenmiş tanıtım kullanma dahil olmak üzere, daha geniş bir hedef kitle çekecek şekilde düzenleyerek ve tanıtarak, doğrudan veya dolaylı olarak kar elde etme amacıyla depolamak ve kullanıcıların bu tür içerikleri yüklemesi ve paylaşmasına olanak sağlamak olan hizmetlerdir. Bu tür hizmetler, söz konusu faaliyetten kar elde etme amacıyla kullanıcıların büyük miktarda telif hakkı ile korunan içeriği yüklemesi ve paylaşmasına olanak sağlama dışında bir ana amacı olan hizmetleri içermemelidir. Söz konusu diğer servisler, örneğin, (AB) 2018/1972 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi¹⁴ çerçevesindeki elektronik iletişim hizmetlerini ve ayrıca işletmeler arası bulut hizmetleri ve kullanıcılara kendi kullanımları için içerik yükleme olasılığı sunan siber dolaplar (cyberlocker) gibi bulut hizmetleri sağlayıcıları veya ana faaliyeti telif hakkı ile korunan içeriğe erişim sağlamak yerine çevrimiçi perakende olan çevrimiçi pazaryerlerini içerir.

Açık kaynak yazılım geliştirme ve paylaşım platformları gibi hizmet sağlayıcıları, kâr amacı gütmeyen bilimsel veya eğitim depoları ve ayrıca kâr amacı gütmeyen çevrimiçi ansiklopediler de çevrimiçi

¹⁴ Avrupa Elektronik Haberleşme Yasası'nı tesis eden 11 Aralık 2018 tarihli ve (AB) 2018/1972 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 321, 17.12.2018, s. 36).

içerik paylaşım hizmeti sağlayıcı tanımına dahil edilmemelidir. Son olarak, yüksek seviyede telif hakkı koruması sağlamak için bu Direktif'te öngörülen sorumluluk muafiyet mekanizması, ana amacı telif hakkı korsanlığı ile meşgul olmak veya kolaylaştırmak olan hizmet sağlayıcılarına da uygulanmamalıdır.

(63) Bir çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcının büyük miktarda telif hakkı ile korunan içerik depolayıp depolamadığı ve bu içeriklere erişim sağlayıp sağlamadığı konusundaki değerlendirme, hizmetin hedef kitlesi ve hizmetin kullanıcısı tarafından yüklenen telif hakkı ile korunan içerik dosyalarının sayısı gibi birkaç ögenin kombinasyonunu dikkate almalıdır.

(64) Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıların, kullanıcıları tarafından yüklenen telif hakkı ile korunan eserler ve korunan bağlantılı hak konularını kamunun erişimine arz ettiklerinde, bir umuma iletim veya kamunun erişimine arz eylemi gerçekleştirdiklerinin Bu Direktif'te açıklanması uygundur. Sonuç olarak, çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar, lisans anlaşması vasıtasıyla dahil olmak üzere, ilgili hak sahiplerinden bir izin almalıdır. Bu durum, Birlik hukukunun diğer metinlerinde yer alan umuma iletim veya kamunun erişimine arz kavramını ve 2001/29/AT sayılı Direktif'in 3(1) ve (2) maddelerinin telif hakkı ile korunan içeriği kullanan diğer hizmet sağlayıcılara olası uygulamalarını etkilemez.

(65) Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar bu Direktif'te belirlenen koşullar altında umuma iletim ve kamunun erişimine arz eylemlerinden sorumlu olduğunda, 2000/31/AT sayılı Direktif'in 14(1) maddesi, bu Direktif'in korunan içeriğin çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar tarafından kullanımı hakkındaki hükmünden doğan sorumluluğa uygulanmamalıdır. Bu durum, 2000/31/AT sayılı Direktif'in 14(1) maddesinin, bu Direktif'in kapsamı dışında kalan amaçlar için bu tür hizmet sağlayıcılara uygulanmasını etkilememelidir.

(66) Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıların kendileri değil, kullanıcıları tarafından yüklenen içeriğe erişim sağladığı göz önünde bulundurulduğunda, hiçbir iznin verilmediği durumlar için bu Direktif'in amaçları doğrultusunda özel bir sorumluluk mekanizmasının öngörülmesi uygundur. Bu durum, telif hakkı ihlallerine yönelik sorumluluk dışındaki vakalar için ulusal hukuk altındaki çözüm yollarına ve Birlik hukuku ile uyumlu olarak ihtiyati tedbir kararı veren ulusal mahkemeler veya idari makamlara hanel getirmemelidir. Özellikle, yıllık cirosu 10 milyon Euronun altında olan ve Birlik içindeki ortalama aylık tekil ziyaretçi sayısı 5 milyonu aşmayan yeni çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılara uygulanan özel rejim, Birlik hukuku ve ulusal hukuklar altında mevcut olan çözüm yollarını etkilememelidir. Hizmet sağlayıcılara herhangi bir izin verilmediğinde, ilgili hak sahipleri tarafından tanımlandığı şekilde izin verilmemiş eserler ve bağlantılı hak konularının hizmetlerinde mevcut olmasını engellemek amacıyla profesyonel özen ile ilgili yüksek endüstri standartları uyarınca en iyi çabayı göstermelidir. Söz konusu amaç doğrultusunda hak sahipleri, diğer etkenlerin yanında, hak sahiplerinin büyüklüğü ve eserlerinin ve bağlantılı hak konularının türünü dikkate alarak, ilgili ve gerekli bilgileri hizmet sağlayıcıları sağlamalıdır. Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıların hak sahipleriyle işbirliği içinde attıkları adımlar, kullanımını bir lisans anlaşmasının veya telif hakkı ve bağlantılı haklara getirilen bir istisna veya sınırlamanın kapsadığı eserler veya korunan bağlantılı hak konuları dahil olmak üzere, hak ihlali yapmayan içeriğin mevcudiyetini engellemeye neden olmamalıdır. Bu nedenle, bu tür hizmet sağlayıcılar tarafından atılan adımlar, bu tür hizmetlere yasalara uygun bir şekilde bilgi yüklemek ve bilgilere erişmek için çevrimiçi içerik paylaşım hizmetlerini kullanan kullanıcıları etkilememelidir.

Ek olarak, bu Direktif ile tesis edilen yükümlülükler üye devletlerin genel bir izleme yükümlülüğü getirmesine yol açmamalıdır. Bir çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcının yüksek profesyonel özel standartları uyarınca en iyi çabayı gösterip göstermediğini değerlendirirken, en iyi sektör uygulamaları ve tüm ilgili etkenler ve gelişmeler ışığında atılan adımların etkililiği ve orantısallık ilkesi hesaba katılarak, hizmet sağlayıcının, izin verilmeyen eserler veya bağlantılı hak konularının web sitesinde mevcudiyetini engelleme sonucuna ulaşmak için özenli bir işletmecinin atacağı tüm adımları atıp atmadığı dikkate alınmalıdır. Söz konusu değerlendirmenin amaçları doğrultusunda, hizmetin büyüklüğü, farklı türde içeriklerin mevcudiyetini engelleme amacıyla gelecekteki olası gelişmeler dahil olmak üzere mevcut araçlar bakımından gelişen teknolojinin bilinen durumu ve bu tür araçların hizmetlerde kullanılmasının maliyeti gibi birçok öge dikkate alınmalıdır. İzin alınmamış telif

ile korunan içeriğin mevcudiyetini engellemek için kullanılan farklı araçlar, içeriğin türüne göre uygun ve orantılı olabilir ve bu nedenle, bazı durumlarda izin alınmamış içeriğin mevcudiyetinin yalnızca hak sahiplerinin bilgilendirilmesi üzerine engellenebileceği gerçeğinin dikkate alınması gerekir. Hizmet sağlayıcılar tarafından atılan herhangi bir adım, belirlenen hedefler bakımında etkili olmalı, ancak izin alınmamış eserler ve bağlantılı hak konularının mevcudiyetini engelleme ve sonlandırma hedefine ulaşmak için gerekli olanın ötesine geçmemelidir.

Bu Direktif'in gerektirdiği şekilde, hak sahipleriyle işbirliği için en iyi çabanın gösterilmesine rağmen, izin alınmamış eserler ve bağlantılı hak konuları erişilebilir durumdaysa, çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar, bu sağlayıcılar, profesyonel özen ile ilgili yüksek endüstri standartları uyarınca en iyi çabayı sarf ettiklerini göstermedikçe, hak sahiplerinden ilgili ve gerekli bilgilerini aldıkları belirli eserler ve bağlantılı hak konularıyla ilişkili olarak sorumlu olmalıdır.

Ek olarak, en iyi çabanın sarf edilip edilmediğine ve hak sahiplerinin ilgili ve gerekli bilgileri önceden sağlayıp sağlamadığına bakılmaksızın, belirli izin almamış eserler veya bağlantılı hak konularının çevrimiçi içerik paylaşım hizmetlerinde mevcut hale geldiği durumda, çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar, yeterince gerekçelendirilmiş bir bildirim aldıktan sonra, bildirim konu eserler veya bağlantılı hak konularına erişimi süratle engellemekte veya bunları web sitelerinden kaldırmakta başarısız olduğunda, eserler veya bağlantılı hak konularının izin alınmamış bir şekilde kamuya iletiminden sorumlu olmalıdır. Ek olarak, bu tür çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar, söz konusu amaçla hak sahipleri tarafından sağlanan ilgili ve gerekli bilgiler temelinde, izin alınmamış belirli eserlerin gelecekte yüklenmesini engellemek için en iyi çabayı sarf ettiklerini göstermekte başarısız olursa da sorumlu tutulmalıdır.

Hak sahiplerinin çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılara belirli eserleri veya bağlantılı hak konularına ilişkin ilgili ve gerekli bilgileri sağlamadığı durumda veya hak sahipleri tarafından izin alınmamış belirli eserlere veya bağlantılı hak konularına erişimin engellenmesi veya bunların kaldırılması hakkında herhangi bir bildirim sağlanmadığı durumda ve bunun sonucunda bu hizmet sağlayıcılar, izin alınmamış içeriğin hizmetlerinde mevcut olmasını engellemek için profesyonel özen ile ilgili yüksek endüstri standartları uyarınca en iyi çabayı sarf edemedikleri durumda, bu hizmet sağlayıcılar, bu tür tanımlanmamış eserler veya bağlantılı hak konularının izin alınmamış umuma iletim ve kamunun erişimine arz eylemlerinden sorumlu tutulmamalıdır.

(67) 2014/26/AB sayılı Direktif'in 16(2) maddesine benzer şekilde, bu Direktif yeni çevrimiçi hizmetlere ilişkin kuralları öngörür. Bu Direktif'te öngörülen kurallar, yeni iş modelleri geliştirmek amacıyla kullanıcı yüklemeleriyle çalışan yeni (start-up) şirketlerin içinde bulunduğu özel durumu dikkate alma eğilimindedir. Küçük bir cirosu ve hedef kitlesi bulunan yeni hizmet sağlayıcılara uygulanan özel rejim, gerçekten de yeni işletmelere fayda sağlamalı ve bu nedenle, hizmetlerinin Birlik içinde ilk kez çevrimiçi olarak erişilebilir duruma gelmesinden üç yıl sonra uygulanmasına son verilmelidir. Söz konusu rejim, yararlarını ilk üç yıldan sonraya genişletmeyi hedefleyen düzenlemelerle suistimal edilmemelidir. Özellikle, söz konusu rejimden yararlanamayan veya artık yararlanmayan zaten mevcut olan bir çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcının faaliyetini yürütmeyi hedefleyen yeni kurulan hizmetler veya yeni bir isim altında verilen hizmetlere de uygulanmamalıdır.

(68) Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar işbirliği bağlamında atılan adımlar konusunda hak sahiplerine karşı şeffaf olmalıdır. Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar tarafından çeşitli eylemler gerçekleştirilebileceği için, hak sahiplerinin talebi üzerine, gerçekleştirilen eylemlerin türü ve gerçekleştirilme yoluyla ilgili yeterli bilgiyi hak sahiplerine sağlamalıdır. Bu tür bilgiler, çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıların ticari sırlarını etkilemeden, hak sahiplerine karşı yeterli şeffaflığı sağlayacak yeterlilikte özel olmalıdır. Ancak, hizmet sağlayıcılar hak sahiplerine tanımlanan her bir eser veya bağlantılı hak konusu için ayrıntılı ve ayrı bilgi sağlamak zorunda olmamalıdır. Bu durum, hizmet sağlayıcılar ile hak sahipleri arasından anlaşma yapıldığı durumda, sağlanacak bilgi hakkında daha özel bilgi içerebilecek anlaşmalar hanel getirmemelidir.

(69) Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar, hizmetin kullanıcıları tarafından yüklenen içeriği hizmetlerinde kullanmak için lisans anlaşması dahil olmak üzere izin aldığında, bu izinler, yalnızca bu kullanıcıların, içeriklerini kâr amacı gütmeyen paylaşmak gibi ticari olmayan amaçlarla hareket ettiği

durumda veya yüklemelerinin getirdiği gelir, bu tür izinlerin kapsadığı kullanıcıların telif hakkı ile ilgili eylemleri açısından önemsiz olduğu durumda, hizmet sağlayıcılara verilen izin kapsamında, kullanıcılar tarafından yapılan yüklemeler bakımından telif hakkı ile ilgili eylemleri de kapsamalıdır. Hak sahiplerinin eserleri veya bağlantılı hak konularını bir çevrimiçi içerik paylaşım hizmetine yükleme ve erişime arz etme iznini açık bir şekilde verdiği durumda, hizmet sağlayıcının umuma iletim eylemi, hak sahibinin verdiği izin kapsamında, izin almış olur. Ancak, çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıları kullanıcılarının ilgili tüm hakların kullanım iznini aldığını varsaymamalıdır.

(70) Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıların hak sahipleri ile işbirliği içinde attığı adımlar, özellikle kullanıcıların ifade özgürlüğünü garanti altına alanlar dahil olmak üzere, telif hakkına istisna veya sınırlama uygulanmasına halel getirmemelidir. Kullanıcıların; alıntı, eleştiri, inceleme, karikatür, parodi veya pastiş gibi özel amaçlarla kullanıcıların ürettiği içerikleri yüklemesine ve erişime arz etmesine olanak sağlanmalıdır. Bu durum özellikle, Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı'nda ('Şart') belirlenen temel haklar, özellikle ifade özgürlüğü ve sanat özgürlüğü ile fikri mülkiyet dahil olmak üzere mülkiyet hakkı arasında bir denge sağlanması amacı için önemlidir. Bu nedenle, bu istisnalar ve sınırlamalar, kullanıcıların Birlik'in tamamında aynı korumaya sahip olmasını sağlamak için zorunlu olmalıdır. Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılarının, bu tür özel amaçlarla kullanımı desteklemek için etkili bir şikayet ve çözüm mekanizması işletmelerini sağlamak önemlidir.

Çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıları ayrıca, özellikle kullanıcıların, erişime kapatılmış ve kaldırılmış bir yüklemeye ilgili olarak telif hakkına ilişkin bir istisna veya sınırlamadan faydalanabileceği durumda, yüklemeleriyle ilgili atılan adımlar hakkında şikayet etmelerine olanak veren etkin ve hızlı şikayet ve çözüm mekanizmalarını yürürlüğe koymalıdır. Bu tür mekanizmalar altında yapılan herhangi bir şikayet, fazla gecikmeden işlenmeli ve bir insan tarafından gözden geçirilmelidir. Hak sahipleri hizmet sağlayıcılardan kullanıcılar tarafından yapılan yüklemelere karşı, yüklenen içeriğe erişimi engelleme veya bu içeriği kaldırma gibi eylemlerde bulunmalarını talep ettiğinde, bu tür hak sahipleri taleplerini gereğince gerekçelendirmelidir. Ayrıca işbirliği, 2002/58/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Direktifi¹⁵ ve (AB) 2016/679 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü¹⁶ uyarınca gerçekleştirilenler dışında, bireysel kullanıcıların tanımlanmasına veya kişisel verilerin işlenmesine yol açmamalıdır. Üye ülkeler ayrıca, kullanıcıların anlaşmazlıkların çözümü için mahkeme dışı çözüm mekanizmalarına erişiminin olmasını sağlamalıdır. Bu tür mekanizmalar anlaşmazlıkların tarafsız bir şekilde çözülmesine olanak vermelidir. Kullanıcılar ayrıca, telif hakkı ve bağlantılı haklarla ilgili olarak bir istisna veya sınırlamanın kullanılmasını iddia etmek için bir mahkeme veya diğer ilgili yargı makamına erişebilmelidir.

(71) Bu Direktif'in yürürlüğe girdiği tarihten sonra mümkün olduğu kadar kısa sürede, Komisyon, üye devletler ile işbirliği içinde, çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar ile hak sahipleri arasında işbirliği zorunluluğunun aynı şekilde uygulanmasını sağlamak ve profesyonel özen ile ilgili uygun endüstri standartlarına ilişkin en iyi uygulamaları tesis etmek için paydaşlar arasında diyalog düzenlemelidir. Söz konusu amaç doğrultusunda Komisyon, kullanıcı örgütleri teknoloji sağlayıcılar dahil olmak üzere ilgili paydaşlara danışmalı ve pazardaki gelişmeleri dikkate almalıdır. Kullanıcı örgütleri ayrıca, içeriklerin çevrimiçi yönetimi amacıyla çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar tarafından gerçekleştirilen eylemlerle ilgili bilgilere erişebilmelidir.

(72) Eser sahipleri ve icracı sanatçılar, ücret karşılığı faydalanma amacıyla, kendi şirketleri vasıtasıyla dahil olmak üzere, bir lisans verdiklerinde veya haklarını devrettiklerinde anlaşma açısından zayıf konumda bulunma eğilimindedir ve bu gerçek kişiler, Birlik hukuku altında uyumlaştırılan haklardan tamamen yararlanabilmek için bu Direktif'te öngörülen korumaya ihtiyaç duyar. Söz konusu koruma ihtiyacı, anlaşmadaki karşı tarafın son kullanıcı olarak hareket ettiğinde ve örneğin, bazı istihdam sözleşmelerinde olabileceği gibi, eser veya icranın kendisinden faydalanmadığında ortaya çıkmaz.

¹⁵ Elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğin korunmasına ilişkin 12 Temmuz 2002 tarihli ve 2002/58/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (Gizlilik ve elektronik haberleşme Direktifi) (ATRG L 201, 31.7.2002, s. 37).

¹⁶ 95/46/AT sayılı Direktif'i yürürlükten kaldıran, kişisel verilerin işlenmesiyle ilgili olarak gerçek kişilerin korunması ve bu tür verilerin serbest dolaşımına ilişkin 27 Nisan 2016 tarihli ve (AB) 2016/679 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (Genel Veri Koruma Tüzüğü) (ABRG L 119, 4.5.2016, s. 1).

(73) Eser sahipleri ve icracı sanatçılara yönelik ücretler, eser sahibi veya icracı sanatçının eser veya bağlantılı hak konusunun tamamına katkısı ve pazar uygulamaları ve eserle ilgili gerçekleşen faydalanma gibi diğer koşullar dikkate alınarak, lisanslanan veya devredilen hakların gerçek veya potansiyel ekonomik değerine uygun ve orantılı olmalıdır. Toplu ödeme de orantılı bir ücret olarak görülebilir, ancak bu bir kural olmamalıdır. Üye devletler, her bir sektörün özgüllüklerini dikkate alarak, toplu ödeme uygulaması için özel durumları tanımlama özgürlüğüne sahip olmalıdırlar. Üye devletler, toplu pazarlık ve diğer mekanizmaları içerebilecek farklı mevcut veya yeni getirilen mekanizmalar vasıtasıyla, bu mekanizmaların ilgili Birlik hukukuna uyumlu olması şartıyla, uygun ve orantılı ücret ilkesini uygulamakta özgür olmalıdırlar.

(74) Eser sahipleri ve icracı sanatçılar, Birlik hukuku altında uyumlaştırılan haklarının ekonomik değerini değerlendirmek için bilgiye ihtiyaç duyar. Bu durum özellikle, gerçek kişiler ücret karşılığı faydalanma amacıyla bir lisans verdiklerinde veya haklarını devrettiklerinde geçerlidir. Söz konusu ihtiyaç faydalanmanın sona erdiği durumda veya eser sahibi veya icracı sanatçının ücret talep etmeden kamuya lisans verdiği durumda ortaya çıkmaz.

(75) Eser sahipleri ve icracı sanatçılar, ücret karşılığı faydalanma amacıyla bir lisans verdiklerinde veya haklarını devrettiklerinde anlaşma açısından zayıf konumda bulunma eğiliminde olduğu için haklarının devam eden ekonomik değerini lisans veya devir için aldıkları ücretle karşılaştırarak değerlendirmek için bilgiye ihtiyaç duyar, ancak genellikle şeffaflık eksikliğiyle karşı karşıya kalır. Bu nedenle, anlaşmanın diğer tarafla veya hukuki haleleriyle yeterli ve doğru bilgi paylaşılması, eser sahipleri ve icracı sanatçıların ücretlerini düzenleyen sistemde şeffaflık ve dengenin sağlanması için önemlidir. Söz konusu bilgiler, en son verileri erişime olanak verecek şekilde güncel, eser veya icradan faydalanılmasıyla ilgili ve uygulanabildiği hallerde, satış gelirleri dahil olmak üzere vakayla ilgili tüm gelir kaynaklarını kapsayacak şekilde kapsayıcı olmalıdır. Faydalanma devam ettiği sürece, eser sahipleri ve icracı sanatçıların girdiği anlaşmaların diğer tarafları, ilgili sektörde uygun olan bir düzen içinde, ancak en azından yıllık olarak, tüm faydalanma modlarıyla ve tüm dünyadaki ilgili tüm gelirlerle ilgili erişebildikleri bilgileri sağlamalıdır. Bilgiler eser sahibi ve icracı sanatçı tarafından anlaşılabilir şekilde sağlanmalı ve söz konusu hakların ekonomik değerinin etkili bir şekilde değerlendirilmesine olanak vermelidir. Şeffaflık yükümlülüğü yalnızca telif hakkı ile bağlantılı hakların söz konusu olduğu durumda uygulanmalıdır. Eser sahipleri ve icracı sanatçıları eserleri ve icralarından faydalanılmasıyla ilgili bilgilendirmek için gerekli olan, iletişim bilgileri gibi kişisel veriler ve ücret bilgisinin işlenmesi, (AB) 2016/679 sayılı Tüzük'ün 6(1)(c) maddesi uyarınca gerçekleştirilmelidir.

(76) Faydalanmayla ilgili bilgilerin hakların, haklardan faydalanan diğer taraflara alt lisans ile verildiği durumlarda da eser sahipleri ve icracı sanatçılara gereğince sağlanmasını temin etmek için, bu Direktif, sözleşmenin birinci karşı tarafının ellerinde olan bilgileri sağladığı, ancak söz konusu bilgilerin haklarının ekonomik değerini değerlendirmek için yeterli olmadığı durumlarda, eser sahipleri ve icracı sanatçılara haklarından faydalanılması hakkında ilgili ek bilgiler talep etme hakkı verir. Söz konusu talep alt lisan verilen kişilere doğrudan veya eser sahipleri ve icracı sanatçıların anlaşma yaptığı karşı taraflar vasıtasıyla yapılabilir. Eser sahipleri ve icracı sanatçılar ve anlaşma yaptıkları karşı taraflar, paylaşılan bilgileri gizli tutma konusunda mutabakat varabilmeli, ancak eser sahipleri ve icracı sanatçılar haklarını bu Direktif altında kullanma amacıyla paylaşılan bilgileri her zaman kullanabilmelidir. Üye devletler, Birlik hukukuyla uyumlu bir şekilde, eser sahipleri ve icracı sanatçılar için şeffaflık sağlamak amacıyla daha fazla tedbir öngörme seçeneğine sahip olmalıdırlar.

(77) Bu Direktif'te öngörülen şeffaflık yükümlülüğü uygulanırken üye devletler; müzik sektörü, görsel-işitsel sektör ve yayın sektörü gibi farklı içerik sektörlerinin özgüllüklerini dikkat almalı ve ilgili tüm paydaşlar bu tür sektöre özel yükümlülüklerle ilgili karar verme sürecine katılmalıdır. İlgili hallerde, eser sahipleri ve icracı sanatçıların eser veya icranın tamamına yaptığı katkının önemi de göz önünde bulundurulmalıdır. Toplu pazarlık, ilgili paydaşların şeffaflık ile ilgili bir anlaşmaya varmasında bir seçenek olarak göz önünde bulundurulmalıdır. Bu tür anlaşmalar eser sahipleri ve icracı sanatçıların, bu Direktif'te öngörülen asgari gerekliliklerle aynı seviyede şeffaflık veya bunlardan daha yüksek seviyede şeffaflığa sahip olmalarını sağlamalıdır. Mevcut raporlama uygulamalarının şeffaflık yükümlülüğüne uyarlanmasını sağlamak için, bir geçiş süreci öngörülmelidir. Şeffaflık yükümlülüğünün, hak sahipleri ile meslek birlikleri, bağımsız yönetim

organları ve 2014/26/AB sayılı Direktif'i uygulayan ulusal kurallara tabi diğer organlar arasında yapılan anlaşmalar bakımından, bu birlikler veya organlar 2014/26/AB sayılı Direktif'in 18. maddesi altında zaten şeffaflık yükümlülüklerine tabi olduğu için, uygulanması gerekli olmamalıdır. 2014/26/AB sayılı Direktif'in 18. Maddesi, birden fazla hak sahibi adına bu hak sahiplerinin toplu faydası için telif hakkı veya bağlantılı hakları yöneten birliklere uygulanır. Ancak, hak sahipleri ve kendi çıkarlarıyla hareket eden anlaşmanın diğer tarafları arasında bireysel olarak müzakere edilen ve tamamlanan anlaşmalar, bu Direktif'te öngörülen şeffaflık yükümlülüğüne tabi olmalıdır.

(78) Birlik düzeyinde uyumlaştırılan haklardan faydalanmaya yönelik bazı sözleşmeler uzun sürelidir ve hakların ekonomik değerinin en başta tahmin edilenden büyük oranda yüksek olduğunun ortaya çıkması durumunda, eser sahipleri ve icracı sanatçılara, anlaşmanın karşı tarafları veya hukuki halefleriyle bunları tekrar müzakere etmek için birkaç fırsat tanır. Bu şekilde, üye devletlerde tamamlanan sözleşmelere uygulanan hukuka hanel getirmeksizin, bir lisans veya hak devri altında ilk başta mutabakata varılan ücretin, eser sahibi veya icracı sanatçının tamamladığı anlaşmanın karşı tarafının daha sonra eserden faydalanması veya icramın tespit edilmesinden ortaya çıkan ilgili gelirlerle karşılaştırıldığında açık bir şekilde orantısız olarak düşük olduğu durumlar bakımından, bir ücret ayarlama mekanizması öngörülmelidir. Uygulanabildiği hallerde, satış gelirleri dahil olmak üzere, söz konusu vakayla ilgili tüm gelirler, ücretin orantısız bir şekilde düşük olup olmadığının belirlenmesi için dikkate alınmalıdır. Durumun değerlendirilmesinde, eser sahibi veya icracı sanatçının katkısı dahil olmak üzere her bir vakanın özel koşulları ve ayrıca farklı içerik sektörlerinin özgüllükleri ve ücret uygulamaları ve sözleşmenin bir toplu pazarlık anlaşmasına dayalı olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Eser sahipleri ve icracı sanatçıların, Birlik hukukuyla uyumlu olan ulusal hukuk uyarınca gerektirdiği gibi vekalet verilen temsilcileri, ayrıca ilgili hallerde diğer eser sahipleri veya icracı sanatçıların çıkarlarını da dikkate alarak, sözleşmelerin ayarlanmasıyla ilgili taleplere ilişkin bir veya daha fazla eser sahibi veya icracı sanatçıya yardım sağlayabilmelidir. Bu temsilciler, temsil edilen eser sahipleri ve icracı sanatçıların kimliğini mümkün olduğunca uzun bir süre korumalıdır. Tarafların ücretin ayarlanması hakkında mutabakata varamadığı durumda, eser sahibi veya icracı sanatçı konuyu bir mahkeme veya diğer yetkili makama taşıma hakkına sahip olmalıdır. Bu tür bir mekanizma, 2014/26/AB sayılı Direktif'in 3(a) ve (b) maddelerinde tanımlanan organlar veya 2014/26/AB sayılı Direktif'i uygulayan ulusal kurallara tabi diğer organlar tarafından yapılan sözleşmelere uygulanmamalıdır.

(79) Eser sahipleri ve icracı sanatçılar genellikle, anlaşmanın diğer taraflarına karşı bir mahkeme veya heyet karşısında haklarını kullanmaya çekinir. Bu nedenle üye devletler, şeffaflık yükümlülükleri ve sözleşme ayarlama mekanizmasıyla ilgili olarak, eser sahipleri ve icracı sanatçılar veya onların adına temsilcileri tarafından öne sürülen iddiaları ele alan alternatif bir anlaşmazlık çözüm usulü öngörmelidirler. Söz konusu amaç doğrultusunda üye devletler, yeni bir organ veya mekanizma tesis edebilmeli veya bu Direktif ile tesis edilen koşulları karşılayan mevcut bir organ veya mekanizmaya, ulusal yargı sisteminin parçası olduğu durumlar dahil olmak üzere, bu organ veya mekanizmaların sektör veya kamuya bağlı olup olmamasına bakmadan, başvurabilmelidirler. Üye devletler, anlaşmazlık çözüm usulünün giderlerinin nasıl tahsis edileceği hakkında karar verme esnekliğine sahip olmalıdırlar. Bu tür bir alternatif anlaşmazlık çözüm usulü, tarafların bir mahkemede dava açarak haklarını öne sürme ve savunma hakkına hanel getirmemelidir.

(80) Eser sahipleri ve icracı sanatçılar haklarını lisansladıklarında veya devrettiklerinde, eserleri veya icralarından faydalanılmasını bekler. Ancak, lisanslanan veya devredilen eserler veya icralardan hiçbir şekilde faydalanılmadığı durumlar olabilir. Bu haklar münhasıran devredildiğinde, eser sahipleri ve icracı sanatçılar eserleri veya icralarından faydalanılabilmeleri için bir başka ortakla görüşemez. Bu tür bir durumda ve makul bir süre geçtikten sonra, eser sahipleri ve icracı sanatçılar, haklarının başka bir kişiye devredilmesi veya lisanslanmasına olanak veren, haklarının geri alınmasına yönelik bir mekanizmadan faydalanabilmelidir. Eserler veya icralardan faydalanma sektörüne göre değişiklik gösterebildiği için görsel-işitsel sektör gibi sektörlerin veya eserler veya icraların özgüllüklerinin dikkate alınması amacıyla, özellikle geri alma hakkı için sürelerin öngörülmesiyle, ulusal düzeyde özel hükümler belirlenebilir. Hakların lisansını alan ve hakların devredildiği kişilerin yasal çıkarlarını korumak ve suistimalleri engellemek için ve bir eser veya icradan gerçekten faydalanılabilmeleri için belirli bir zaman gerektiğini dikkate alarak, eser sahipleri ve icracı sanatçılar, belirli usul gereklilikleri

uyarınca ve yalnızca lisans veya devir anlaşmasının tamamlanmasını takiben belirli bir süre geçtikten sonra geri alma hakkını kullanabilmelidir. Üye devletlerin eserler veya icraların birden fazla eser sahibi veya icracı sanatçıyı ilgilendirmesi durumunda, bireysel katkıların görece önemini dikkate alarak, geri alma hakkının uygulanmasını düzenlemesine olanak sağlanmalıdır.

(81) Şeffaflık, sözleşme ayarlama mekanizması ve alternatif anlaşmazlık çözüm usullerine ilişkin bu Direktif'te belirlenen hükümler zorunlu olmalı ve taraflar, eser sahipleri, icracı sanatçılar ve anlaşmanın karşı tarafları arasındaki sözleşmelerde veya bu karşı taraflar ile üçüncü taraflar arasındaki gizlilik sözleşmeleri gibi sözleşmelerde, bu hükümlerin uygulanmasından kaçınmamalıdır. Bunun sonucunda, (AT) 593/2008 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün¹⁷ 3(4) maddesi, geçerli hukukun seçimi sırasında durumla ilgili diğer tüm öğeler bir veya daha fazla üye devlette yer aldığı durumda, tarafların bir üye devlet dışında geçerli hukuk seçmesi, şeffaflık, sözleşme ayarlama mekanizmaları ve alternatif anlaşmazlık çözüm usullerine ilişkin bu Direktif'te belirlenen hükümlerin, forumun üye devletinde uygulandığı şekilde uygulanmasına hanel getirmez.

(82) Bu Direktif'teki hiçbir şey, Birlik telif hakkı hukuku altında münhasır haklara sahip olanları, herhangi bir kullanıcının faydası için münhasır olmayan ücretsiz lisanslar yoluyla dahil olmak üzere, eserleri veya bağlantılı hak konularının ücretsiz bir şekilde kullanımına izin vermelerini engellediği şekilde yorumlanmamalıdır.

(83) Bu Direktif'in hedefi, başka bir deyişle Birlik telif hakkı çerçevesinin bazı boyutlarının teknolojik gelişmeleri ve korunan içeriğin iç pazarda dağıtımına yönelik yeni kanalları dikkate almak amacıyla modernleştirme, üye devletler tarafından yeterli bir şekilde gerçekleştirilemeyeceği, ancak ölçeği, etkileri ve sınır ötesi boyutu nedeniyle, Birlik düzeyinde daha iyi gerçekleştirilebileceği için Birlik, Avrupa Birliği Antlaşması'nın 5. maddesinde öngörülen katmanlı yetki ilkesi uyarınca tedbirler alabilir. Söz konusu maddede yer alan orantılılık ilkesi uyarınca, bu Direktif, bu amaca ulaşmak için gerekli olanın ilerisine geçmez.

(84) Bu Direktif, özellikle Şart ile tanınan temel haklara saygı duyar ve ilkeleri gözetir. Bu nedenle, bu Direktif bu haklar ve ilkeler uyarınca yorumlanmalı ve uygulanmalıdır.

(85) Bu Direktif altında kişisel verilerin herhangi bir şekilde işlenmesi, Şart'ın sırasıyla 7 ve 8. maddelerinde öngörülen özel ve aile hayatına saygı hakkı ve kişisel verilerin korunması hakkı dahil olmak üzere temel haklara saygı duymalı ve 2002/58/AT sayılı Direktif ile (AB) 2016/679 sayılı Tüzük'e uymalıdır.

(86) Üye devletler ile Komisyonun açıklayıcı belgelerle ilgili 28 Eylül 2011 tarihli Ortak Siyasi Bildirisi'ne¹⁸ uygun olarak üye devletler, haklı durumlarda, kendi iç hukuka aktarma tedbirlerine ilişkin bildirimde bir direktifin bileşenleriyle ulusal aktarma tedbirlerinin ilgili kısımları arasındaki ilişkiyi açıklayan bir veya daha fazla belge eklemeyi taahhüt etmişlerdir. Bu Direktif ile ilgili olarak, kanun koyucu, bu belgelerin iletimini haklı görür,

İŞBU DİREKTİFİ KABUL ETMİŞTİR:

BAŞLIK I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Konu ve kapsam

1. Bu Direktif, özellikle korunan içeriklerin dijital ve sınır ötesi kullanımlarını dikkate alarak, iç pazar çerçevesinde telif hakkı ve bağlantılı haklara uygulanan Birlik hukukunu daha fazla uyumlaştırmayı hedefleyen kuralları belirler. Bu Direktif ayrıca, telif hakkı ve bağlantılı haklara ilişkin istisnalar ve sınırlamalar ile lisansların kolaylaştırılması hakkındaki kurallar ve eserler ve bağlantılı hak

¹⁷ Sözleşmeden doğan yükümlülöklere uygulanabilir yasalar hakkında 17 Haziran 2008 tarihli ve (AT) 593/2008 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (Roma I) (ABRG L 177, 4.7.2008, s. 6).

¹⁸ ABRG C 369, 17.12.2011, s. 14.(4)

konularından faydalanılmasına yönelik iyi işleyen bir pazaryeri temin edilmesini amaçlayan kuralları belirler.

2. 24. maddede atıf yapılan durumlar haricinde, bu Direktif bu alanda şu anda yürürlükte olan direktiflerde, özellikle 96/9/AT, 2000/31/AT, 2001/29/AT, 2006/115/AT, 2009/24/AT, 2012/28/AB ve 2014/26/AB sayılı Direktiflerde belirlenen mevcut kuralları aynı şekilde bırakır ve hiçbir şekilde etkilemez.

Madde 2

Tanımlar

Bu Direktifin amaçları doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar uygulanır:

(1) ‘araştırma örgütü’ kütüphaneleri dahil olmak üzere bir üniversite, bir araştırma enstitüsü veya ana amacı bilimsel araştırma yürütmek veya bilimsel araştırmaları, bu tür bir bilimsel araştırmadan elde edilen sonuçlara erişim, bu tür bir örgüt üstünde belirleyici bir etki ortaya koyan bir girişim ile tercihe bağlı olarak gerçekleştirilemeden,

(a) kâr amacı gütmeyen veya tüm kârını tekrar bilimsel araştırmaya yatırarak veya

(b) bir üye devlet tarafından tanınan kamu çıkarına yönelik bir misyon uyarınca,

yürütmeyi de içeren eğitim faaliyetleri yürütmek olan herhangi bir diğer organdır:

(2) ‘metin ve veri madenciliği’ desenler, eğilimler ve bağıntılar içeren, ama bunlarla sınırlı olmayan bilgiler üretmek amacıyla dijital formdaki metin ve verilerin analiz edilmesini hedefleyen herhangi bir otomatik analitik tekniktir;

(3) ‘kültürel miras kurumu’ kamu tarafından erişilebilir bir kütüphane veya müze, bir arşiv veya bir film veya ses mirası kurumudur;

(4) ‘basın yayını’ temelde gazetecilik niteliği taşıyan edebi eserlerden oluşan, ancak diğer eserler veya bağlantılı hak konularını da içerebilen ve aşağıdakileri gerçekleştiren bir koleksiyondur:

(a) gazete veya genel veya özel ilgi dergileri gibi tek bir başlık altında süreli veya düzenli olarak güncellenen bir yayın içindeki tek bir öğeyi oluşturma;

(b) kamuoyuna haberler veya diğer konularla ilgili bilgileri sağlama amacına sahip olma ve

(c) bir hizmet sağlayıcının inisiyatifi, editoryal sorumluluğu ve kontrolü altındaki herhangi bir medyada yayınlanma.

Bilimsel dergiler gibi bilimsel veya akademik amaçlarla yayınlanan süreli yayınlar bu Direktifin amaçları doğrultusunda basın yayını değildir;

(5) ‘bilgi toplumu hizmeti’ (AB) 2015/1535 sayılı Direktifin 1(1) maddesinin (b) bendi çerçevesindeki bir hizmettir;

(6) ‘çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcı’ ana amacı veya ana amaçlarından biri kullanıcıları tarafından yüklenen, düzenlediği ve kâr elde amacıyla tanıttığı, büyük miktarda telif hakkı ile korunan eserler veya korunan bağlantılı hak konularını depolamak ve kamunun erişimine arz etmek olan bir bilgi toplumu hizmeti sağlayıcısıdır;

Kâr amacı gütmeyen çevrimiçi ansiklopediler, kâr amacı gütmeyen eğitim ve bilim depoları, açık kaynak yazılım geliştirme ve paylaşım platformları gibi hizmet sağlayıcılar, (AB) 2018/1972 sayılı Direktif’te tanımlanan elektronik haberleşme hizmetleri sağlayıcıları, çevrimiçi pazar yerleri, işletmeler arası bulut hizmetleri ve kullanıcıların kendi kullanımları için içerik yüklemelerine izin veren bulut hizmetleri, bu Direktif çerçevesinde ‘çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcısı’ değildir.

BAŐLİK II

İSTİSNALAR VE SINIRLAMALARI DİJİTAL VE SINIR ÖTESİ ORTAMA UYARLAMAYA YÖNELİK TEDBİRLER

*Madde 3***Bilimsel araştırma amaçlı metin ve veri madenciliği**

1. Üye devletler; araştırma örgütleri ve kültürel miras kurumları tarafından, yasal olarak erişim hakkına sahip oldukları eserler veya bağlantılı hak konularında, bilimsel araştırma amacıyla metin ve veri madenciliği gerçekleştirmek amacıyla, yapılan çoğaltmalar ve aktarmalar için 96/9/AT sayılı Direktif'in 5(a) ve 7(1) maddelerinde, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 2. maddesinde ve bu Direktif'in 15(1) maddesinde öngörülen haklara bir istisna öngörürler.
2. 1. paragrafa uygun olarak yapılan eser veya bağlantılı hak konusu kopyaları uygun bir güvenlik seviyesiyle saklanır ve araştırma sonuçlarının doğrulanması dahil olmak üzere, bilimsel araştırma amaçları doğrultusunda elde tutulabilir.
3. Eserler veya bağlantılı hak konularının saklandığı ağlar ve veritabanlarının güvenliği ve bütünlüğünü temin etmek amacıyla, hak sahiplerine tedbirler uygulama olanağı sunulur. Bu tür tedbirler, söz konusu hedefe ulaşmak için gerekli olanların ötesine geçmez.
4. Üye devletler, sırasıyla 2 ve 3. paragraflarda atıf yapılan yükümlülük ve tedbirlerin uygulanmasına ilişkin üzerinde birlikte mutabakata varılan en iyi uygulamaları tanımlamak için hak sahipleri, araştırma örgütleri ve kültürel miras kurumlarını teşvik ederler.

*Madde 4***Metin ve veri madenciliğine yönelik istisna veya sınırlama**

1. Üye devletler; metin ve veri madenciliği amacıyla yasal olarak erişilen eserler ve bağlantılı hak konularında yapılan çoğaltmalar ve aktarmalar için, 96/9/AT sayılı Direktif'in 5(a) ve 7(1) maddelerinde, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 2. maddesinde, 2009/24/AT sayılı Direktif'in 4(1)(a) ve (b) maddelerinde ve bu Direktif'in 15(1) maddesinde öngörülen haklara bir istisna veya sınırlama öngörürler.
2. 1. paragraf uyarınca yapılan çoğaltmalar ve aktarmalar metin ve veri madenciliği amacıyla gerekli olduğu kadar elde tutulabilir.
3. 1. paragrafta öngörülen istisna veya sınırlama, söz konusu paragrafta atıf yapılan eserler ve bağlantılı hak konularının kullanımının, hak sahibi tarafından uygun bir şekilde, örneğin, kamunun erişimine arz edilen içerikler durumunda, makine tarafından okunabilir araçlar vasıtasıyla açık bir şekilde saklanmaması şartıyla, uygulanır.
4. Bu madde bu Direktif'in 3. maddesinin uygulanmasını etkilemez.

*Madde 5***Eserler ve bağlantılı hak konularının dijital ve sınır ötesi öğretim faaliyetlerinde kullanımı**

1. Üye devletler; eserler ve bağlantılı hak konularının yalnızca öğretim için gösterim amacıyla, ulaşılacak ticarete konu olmayan amacın meşrulaştırdığı derecede dijital kullanımına, bu kullanımın aşağıdakileri sağlaması şartıyla, olanak sağlamak amacıyla 96/9/AT sayılı Direktif'in 5(a), (b), (d) ve (e) maddelerinde ve 7(1) maddesinde, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 2 ve 3. maddelerinde, 2009/24/AT sayılı Direktif'in 4(1) maddesinde ve bu Direktif'in 15(1) maddesinde öngörülen haklara bir istisna veya sınırlama öngörürler:
 - (a) bir eğitim kurumunun sorumluluğu altında, kurumun binalarında veya diğer mekanlarda veya yalnızca eğitim kurumunun öğrencilerinin ve öğretim kadrosunun erişebildiği güvenli bir elektronik ortam vasıtasıyla gerçekleştirilme ve
 - (b) imkansız olmadıkça, eser sahibinin adı dahil olmak üzere kaynağı tanımlayan bir göstergenin eşliğinde.
2. 7(1) maddesine bakılmaksızın, üye devletler 1. paragraf uyarınca kabul edilen istisna veya sınırlamanın uygulanmamasını veya bu maddenin 1. paragrafında atıf yapılan eylemlere izin veren ve eğitim kurumlarının ihtiyaçları ve özgülüklerini kapsayan uygun lisansların pazarda kolayca erişilebilir olduğu derecede, asıl olarak eğitim pazarına yönelik materyaller veya müzik notaları gibi

eserler veya bağlantılı hak konularının belirli kullanımları veya türleri için uygulanmamasını sağlayabilirler.

Bu paragrafın birinci alt paragrafından yararlanmaya karar veren üye devletler, bu maddenin 1. paragrafında atıf yapılan eylemlere izin veren lisansların eğitim kurumları için uygun bir şekilde erişilebilir ve görünür olmasını temin etmek için gerekli tedbirleri alırlar.

3. Eserler ve bağlantılı hak konularının yalnızca öğretim için gösterim amacıyla, bu madde uyarınca kabul edilen ulusal hukukun hükümleriyle uyumlu bir şekilde güvenlik elektronik ortamlar vasıtasıyla gerçekleştirilen kullanımı, yalnızca eğitim kurumunun tesis edildiği üye devlette gerçekleştiği sayılır.

4. Üye devletler; eserleri veya bağlantılı hak konularının 1. paragraf uyarınca kullanımı için hak sahiplerine adil bir ücret öngörebilirler.

Madde 6

Kültürel mirasın korunması

Üye devletler; kültürel miras kurumlarına, koleksiyonlarında kalıcı olarak bulunan herhangi bir eser veya bağlantılı hak konusunun herhangi bir formatta veya ortamda, yalnızca bu tür eserlerin veya bağlantılı hak konularının korunması amacıyla, bu tür bir korumanın gerektirdiği derecede kopyalarını yapmasına olanak sağlamak amacıyla, 96/9/AT sayılı Direktif'in 5(a) ve 7(1) maddelerinde, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 2. maddesinde, 2009/24/AT sayılı Direktif'in 4(1)(a) maddesinde ve bu Direktif'in 15(1) maddesinde öngörülen haklara bir istisna öngörürler.

Madde 7

Ortak hükümler

1. 3, 5 ve 6. maddelerde öngörülen istisnalara karşı gelen herhangi bir sözleşme hükmü uygulanamaz.
2. 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5(5) maddesi bu Başlıkta öngörülen istisnalar ve sınırlamalara uygulanır. 2001/29/AT sayılı Direktif'in 6(4) sayılı maddesinin birinci, üçüncü ve beşinci alt paragrafları bu Direktif'in 3 ila 6. Maddelerine uygulanır.

BAŞLIK III

LİSANSLAMA UYGULAMALARINI İYİLEŞTİRME VE İÇERİĞE DAHA GENİŞ BİR ERİŞİM TEMİN ETMEYE YÖNELİK TEDBİRLER

BÖLÜM I

Pazarda mevcut olmayan eserler ve bağlantılı hak konuları

Madde 8

Pazarda mevcut olmayan eserler ve bağlantılı hak konularının kültürel miras kurumları tarafından kullanımı

1. Üye devletler; bir meslek birliğinin, hak sahiplerinden aldığı vekaletler uyarınca, bir kültürel miras kurumu ile, kurumun koleksiyonunda kalıcı olarak bulunan, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının çoğaltılması, dağıtımı, umuma iletimi ve kamunun erişimine sunulması için ticarete konu olmayan amaçlarla münhasır olmayan bir lisansı, bu lisansın kapsadığı hak sahiplerinin tamamının meslek birliğine vekalet verip vermediğine bakılmaksızın, aşığıdaki şartlarla verebilir:

(a) meslek birliği, elindeki vekaletler temelinde, ilgili eser veya bağlantılı hak konusu ve lisansın konusu olan hak türlerinde hak sahiplerini yeterli bir şekilde temsil eder ve

(b) hak sahiplerinin tamamının lisansın şartlarına ilişkin olarak aynı muameleyi göreceği garanti edilir.

2. Üye devletler; kültürel miras kurumlarının, koleksiyonlarında kalıcı olarak bulunan eserler veya bağlantılı hak konularının ticarete konu olmayan amaçlarla, aşağıdaki şartlarla, erişime arz etmesine olanak sağlamak amacıyla 96/9/AT sayılı Direktif'in 5(a), (b), (d) ve (e) maddelerinde ve 7(1) maddesinde, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 2 ve 3. maddelerinde, 2009/24/AT sayılı Direktif'in 4(1) maddesinde ve bu Direktif'in 15(1) maddesinde öngörülen haklara bir istisna veya sınırlama öngörürler:

(a) imkansız olmadıkça, eser sahibinin veya tanımlanabilir diğer herhangi bir hak sahibinin adı belirtilir ve

(b) bu tür eserler veya bağlantılı hak konuları ticarete konu olmayan web sitelerinde erişime arz edilir.

3. Üye devletler 2. paragrafta öngörülen istisna veya sınırlamanın yalnızca, 1. paragrafın (a) bendinde belirlenen koşulu karşılayan bir meslek birliğinin mevcut olmadığı eserler veya bağlantılı hak konularına uygulanmasını sağlarlar.

4. Üye devletler; hak sahiplerinin tamamının herhangi bir zamanda, kolay ve etkili bir şekilde, eserlerini veya bağlantılı hak konularını 1. paragrafta belirlenen lisanslama mekanizmasının veya genel veya özel durumlarda, bir lisansın verilmesinden sonra veya ilgili kullanımının başlamasından sonra, 2. paragrafta öngörülen istisna veya sınırlamanın uygulanmasının dışında bırakabilmelerini sağlarlar.

5. Bir eser veya bağlantılı hak konusu, kamunun erişimine açık olup olmadığını belirlemek için makul bir çaba gösterildikten sonra, eserin veya bağlantılı hak konusunun tamamının geleneksel ticaret kanalları aracılığıyla kamunun erişimine açık olmadığı iyi niyetle varsayıldığında, pazarda mevcut değil olarak kabul edilir.

Üye devletler, eserler veya bağlantılı hak konularının 1. paragraf uyarınca lisanslanıp lisanslanamayacağını veya 2. paragrafta öngörülen istisna veya sınırlama altında kullanılıp kullanılmayacağını belirlemek amacıyla, son tarih gibi belirli gereklilikler öngörebilirler. Bu tür gereklilikler gerekli ve makul olanın ötesine geçmez ve bir eser veya bağlantılı hak konusu setinin tamamen pazarda mevcut olmadığını belirleyebilmeyi, eserlerin veya bağlantılı hak konularının tamamının pazarda mevcut olmadığını varsaymak makul olduğunda, engellemez.

6. Üye devletler, 1. paragrafta atf yapılan lisansların, kültürel miras kurumunun tesis edildiği üye devlet için temsilci olan bir meslek birliğinden talep edilmesini sağlarlar.

7. Bu madde, pazarda mevcut olmayan eser veya bağlantılı hak konusu setlerine, 5. paragrafta atf yapılan makul çaba temelinde, bu tür setler büyük oranda aşağıdakileri içeriyorsa, uygulanmaz:

(a) ilk kez yayınlanan veya yayın mevcut olmadığında, bir üçüncü ülkede ilke kez haberleşme araçlarıyla yayınlanan sinematografik veya görsel-işitsel eserler dışındaki eserler veya bağlantılı hak konuları;

(b) yapımcılarının merkezleri veya mutad meskenleri bir üçüncü ülkede yer alan sinematografik veya görsel-işitsel eserler veya

(c) makul bir çabadan sonra (a) ve (b) bentleri uyarınca hiçbir üye devlet veya üçüncü ülkenin belirlenemediği durumda, üçüncü ülke vatandaşlarının eserleri veya bağlantılı hak konuları.

Birinci alt paragrafta istisna olarak, bu madde, meslek birliğinin, 1. paragrafın (a) bendi çerçevesinde, ilgili üçüncü ülkedeki hak sahiplerini yeterli derecede temsil ettiği durumda uygulanır.

Madde 9

Sınır ötesi kullanımlar

1. Üye devletler, 8. madde uyarınca verilen lisansların, pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının herhangi bir üye devletteki kültürel miras kurumları tarafından kullanılmasına izin verbilmesini temin ederler.

2. Eserler ve bağlantılı hak konularının 8(2) maddesinde öngörülen istisna veya sınırlama altında kullanımı, yalnızca kullanımı gerçekleştiren kültürel miras kurumunun tesis edildiği üye devlette gerçekleşmiş sayılır.

Madde 10

Tanıtım tedbirleri

1. Üye devletler; kültürel miras kurumları, meslek birlikleri veya ilgili kamu makamlarının 8(1) maddesi uyarınca verilen bir lisansın kapsadığı veya 8(2) maddesinde öngörülen istisna veya sınırlama altında kullanılan pazarda mevcut olmayan eserler veya bağlantılı hak konularının tanımlanması amacıyla sağladığı bilgiler ve 8(4) maddesinde atıf yapılan ve hak sahiplerine sağlanan seçenekler hakkındaki bilgi ve mevcut olur olmaz ve ilgili hallerde, lisansın tarafları, kapsanan bölgeler ve kullanımlarla ilgili bilgi, eserler veya bağlantılı hak konuları lisans uyarınca veya istisna veya sınırlama altında umuma dağıtılmadan, iletilmeden veya kamunun erişimine arz edilmeden en az altı ay önce tek bir çevrimiçi kamu platformunda kalıcı, kolay ve etkili bir şekilde erişime arz edilir.

Portal (AB) 386/2012 sayılı Tüzük uyarınca, Avrupa Birliği Fikri Mülkiyet Ofisi tarafından tesis edilir ve yönetilir.

2. Üye devletler; hak sahiplerinin genel farkındalığı için gerekliyse, meslek birliklerinin 8. madde uyarınca eserler veya bağlantılı hak konularını lisanslama ehliyeti, verilen lisanslar, 8(2) maddesinde öngörülen istisna veya sınırlama altındaki kullanımlar ve 8(4) maddesinde atıf yapılan ve hak sahiplerine sağlanan seçeneklere ilişkin uygun ek tanıtım tedbirlerinin alınmasını sağlarlar.

Bu paragrafın birinci alt paragrafında atıf yapılan uygun tanıtım tedbirleri, 8(1) maddesi uyarınca lisansın talep edildiği üye devlette veya 8(2) maddesinde öngörülen istisna veya sınırlama altındaki kullanımlar için kültürel miras kurumunun tesis edildiği üye devlette alınır. Eserler veya bağlantılı hak konularının kökeni gibi, hak sahiplerinin farkındalığının diğer üye devletlerde veya üçüncü ülkelerde daha etkin bir şekilde artırılabilceği yönünde kanıt mevcutsa, bu tür tanıtım tedbirleri bu üye devletler ve üçüncü ülkeyi de kapsar.

Madde 11

Paydaş diyalogu

Üye devletler; 8(5) maddesi uyarınca özel gereklilikleri tesis etmeden önce her bir sektördeki hak sahipleri, meslek birlikleri ve kültürel miras kurumlarına danışrlar ve 8(1) maddesinde belirlenen lisanslama mekanizmalarının ilgililiği ve kullanılabilirliğini teşvik etmek ve bu Bölümde atıf yapılan ve hak sahiplerine sağlanan güvencelerin etkili olduğunu temin etmek için, meslek birlikleri dahil olmak üzere temsilci kullanıcılar ve hak sahibi örgütleri ile ilgili diğer paydaş örgütleri arasında, sektör temelinde düzenli diyalogu teşvik ederler.

BÖLÜM 2

Toplu lisanslamayı kolaylaştırmaya yönelik tedbirler

Madde 12

Genişletilmiş etkiye sahip toplu lisanslama

1. Üye devletler; bölgelerindeki kullanım bu maddede öngörülen güvencelerle ilgili ve bunlara tabi olduğu oranda, 2014/26/AB sayılı Direktif'i uygulayan ulusal kurallara tabi bir meslek birliği, hak sahiplerinin verdiği vekaletler uyarınca, eserler veya bağlantılı hak konularından faydalanılmasına ilişkin bir lisans anlaşmasına girdiğinde, aşağıdakileri sağlayabilirler:

(a) bu tür bir anlaşma; atama, lisans veya diğer herhangi bir sözleşmeye dayalı düzenleme ile meslek birliğine kendilerini temsil etme izni vermeyen hak sahiplerinin haklarına uygulanacak şekilde genişletebilir veya

(b) bu tür bir anlaşma açısından, birlik yasal bir vekaletle sahiptir veya uygun şekilde birliğe izin vermeyen hak sahiplerini temsil ediyor varsayılır.

2. Üye devletler; 1. paragrafta atf yapılan lisanslama mekanizmasının yalnızca, hak sahiplerinden tek tek izin almanın genellikle, ilgili lisanslama işleminin gerçekleşmesini ilgili eserler veya bağlantılı hak konularının kullanım doğası veya türleri nedeniyle imkansız kılacak derecede meşakkatli ve kullanışsız olduğunda, iyi tanımlanmış kullanım alanlarında uygulanmasını ve bu tür lisanslama mekanizmalarının hak sahiplerinin yasal çıkarlarını güvence altına almasını temin ederler.

3. 1. paragrafın amaçları doğrultusunda, üye devletler aşağıdaki güvenceleri öngörürler:

(a) meslek birliği, elindeki vekaletler temelinde, ilgili eser veya bağlantılı hak konusu ve lisansın konusu olan hak türlerinde hak sahiplerini, ilgili üye devlet için yeterli bir şekilde temsil eder ve

(b) hak sahiplerinin tamamının lisansın şartlarına ilişkin durumlar dahil olmak üzere, aynı muameleyi göreceği garanti edilir.

(c) lisans veren birliğe izin vermeyen hak sahipleri eserleri veya bağlantılı hak konularının, bu madde uyarınca tesis edilen lisanslama mekanizmasından herhangi bir zamanda, kolay ve etkili bir şekilde çıkarabilirler ve

(d) hak sahiplerini eserleri veya bağlantılı hak konularını lisanslayan meslek birliğinin ehliyeti hakkında, bu madde uyarınca gerçekleşen lisanslama hakkında ve (c) bendinde atf yapılan ve hak sahiplerine sağlanan seçenekler hakkında, eserler veya bağlantılı hak konularının lisans altında kullanılmasından makul bir süre önce, bilgilendirmek amacıyla, uygun tanıtım tedbirleri alınır. Tanıtım tedbirleri her bir hak sahibinin tek tek bilgilendirilmesine ihtiyaç duyulmadan yürürlüğe girer.

4. Bu madde; istisnalar veya sınırlamalara olanak veren hükümler dahil olmak üzere, Birlik hukukunun diğer hükümleri uyarınca genişletilmiş etkiye sahip toplu lisanslama mekanizmalarının uygulanmasını etkilemez.

Bu madde hakların zorunlu toplu yönetimine uygulanmaz.

2014/26/AB sayılı Direktif'in 7. maddesi bu maddede öngörülen lisanslama mekanizmasına uygulanır.

5. Bir üye devlet bu madde uyarınca ulusal hukukunda bir lisanslama mekanizması öngördüğünde, bu üye devlet, ilgili ulusal hükümlerin kapsamı hakkında, bu hükümler altında getirilebilecek lisansların amaçları ve türleri hakkında, bu lisanslama mekanizması uyarınca lisans veren birliklerin iletişim bilgileri hakkında ve lisanslama ile 3. paragrafın (c) bendinde atf yapılan ve hak sahiplerine sağlanan seçeneklere ilişkin bilgilerin nasıl elde edilebileceği hakkında Komisyonu bilgilendirir. Komisyon söz konusu bilgileri yayınlar.

6. Bu maddenin 5. paragrafı uyarınca alınan bilgi ve 2001/29/AT sayılı Direktif'in 12(3) maddesinde tesis edilen iletişim komitesi bünyesindeki görüşmeler temelinde, Komisyon, 10 Nisan 2021'e kadar, bu maddenin 1. paragrafında atf yapılan lisanslama mekanizmalarının Birlik içinde kullanımını, bunların lisanslama üzerindeki ve lisansları veren birliğin üyesi olmayan veya bir diğer üye devletin vatandaşı olan veya burada ikamet eden hak sahipleri dahil olmak üzere hak sahipleri üzerindeki etkileri, kültürel içeriğin dağıtımını kolaylaştırmadaki etkililikleri ve hizmetlerin sınır ötesinde sağlanması dahil olmak üzere iç pazar ve rekabet üzerindeki etkisi hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konseye bir rapor sunar. Uygun olduğu durumlarda, söz konusu rapora, bu tür ulusal mekanizmaların sınır ötesine ilişkin konular dahil olmak üzere bir kanun teklifi eşlik eder.

BÖLÜM 3

İsteğe bağlı video platformlarındaki görsel-işitsel eserlere erişim ve bunların mevcudiyeti

Madde 13

Müzakere mekanizması

Üye devletler; görsel-işitsel eserlerin isteğe bağlı video hizmetlerinde erişime arz edilmesi amacıyla bir anlaşma yapmaya çalışırken, hakların lisanslanması konusunda zorluklarla karşılaşılan tarafların tarafsız bir organ veya arabulucuların yardımına başvurabilmesini temin ederler. Bir üye devlet tarafından bu maddenin amacı doğrultusunda tesis edilen veya atanan tarafsız organ ve arabulucular müzakerelerde taraflara yardım sağlar ve uygun olduğu hallerde, onlara teklif sunarak, tarafların anlaşmaya varmasına yardım eder.

Üye devletler birinci paragrafta atıf yapılan organ veya arabulucular hakkında 7 Haziran 2021'e kadar Komisyonu bilgilendirirler. Üye devletlerin arabuluculuğa başvurmayı seçtiği durumda, Komisyona yapılan bildirim en azından, mevcut olduğu hallerde, görevlendirilen arabulucular hakkındaki ilgili bilgilerin bulunabileceği kaynağı içerir.

BÖLÜM 4

Kamu malı olan görsel sanat eserleri

Madde 14

Kamu malı olan görsel sanat eserleri

Üye devletler; bir görsel sanat eserinin koruma süresi sona erdiğinde, söz konusu eserin çoğaltılması eyleminden kaynaklanan herhangi bir materyalin, söz konusu çoğaltma eyleminden kaynaklanan materyal, eser sahibinin kendi entelektüel yaratımı olduğu anlamda özgün olmadıkça, telif hakkı veya bağlantılı haklara tabi olmamasını sağlarlar.

BAŞLIK IV

TELİF HAKKI İÇİN İYİ İŞLEYEN BİR PAZARYERİNİN ELDE EDİLMESİNE YÖNELİK TEDBİRLER

BÖLÜM 1

Yayınlardaki haklar

Madde 15

Basın yayınlarının çevrimiçi kullanımlara ilişkin korunması

1. Üye devletler; bir üye devlette tesis edilen basın yayını yayıncılarına, basın yayınlarının bilgi toplu hizmet sağlayıcıları tarafından çevrimiçi kullanımı için 2001/29/AT sayılı Direktif'in 2. maddesi ve 3(2) maddesinde öngörülen hakları sağlarlar.

Birinci alt paragrafta öngörülen haklar, basın yayınlarının bireysel kullanıcılar tarafından özel veya ticarete konu olmayan kullanımlarına uygulanmaz.

Birinci alt paragraf altında verilen koruma köprü kurma (hyperlinking) eylemlerine uygulanmaz.

Birinci alt paragrafta öngörülen haklar, bir basın yayınının tek tek sözcüklerinin veya çok kısa alıntılarının kullanımını açısından uygulanmaz.

2. 1. paragrafta öngörülen haklar bir basın yayınında yer alan eserler ve bağlantılı hak konuları açısından Birlik hukukunda eser sahipleri ve diğer hak sahiplerine öngörülen hakları aynı şekilde bırakır ve bunları hiçbir şekilde etkilemez. 1. paragrafta öngörülen haklar bu eser sahipleri ve diğer hak sahiplerine karşı kullanılmaz ve özellikle, eserleri ve bağlantılı hak konularından, bunların yer aldığı basın yayınından bağımsız olarak faydalanma haklarından mahrum bırakmaz.

Bir eser veya bağlantılı hak konusu bir basın yayınında münhasır olmayan bir lisans temelinde yer alıyorsa, 1. paragrafta öngörülen haklar izin verilen diğer kullanıcılar tarafından kullanımı engellemek amacıyla kullanılmaz. 1. paragrafta öngörülen haklar koruma süresi sona eren eserler veya bağlantılı hak konularının kullanımını engellemek için kullanılmaz.

3. 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5 ila 8. Maddeleri, 2012/28/AB sayılı Direktif ve (AB) 2017/1564 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi¹⁹ bu maddenin 1. paragrafında öngörülen haklar açısından gerekli değişikliklerle uygulanır.

4. 1. paragrafta öngörülen hakların geçerliliği basın yayınının yayınlanmasından iki yıl sonra sona erer. Söz konusu süre basın yayınının yayımlandığı tarihi izleyen yılın Ocak ayının birinci gününden itibaren hesaplanır.

1. paragraf ilk kez 6 Haziran 2019'dan önce yayınlanan basın yayınlarına uygulanmaz.

5. Üye devletler, eserleri bir basın yayınında yer alan eser sahiplerinin, basın yayınlarının bilgi toplumu hizmet sağlayıcıları tarafından kullanımı nedeniyle basın yayıncılarının elde ettikleri gelirin uygun bir payını almasını sağlarlar.

Madde 16

Adil tazminat hakkı

Üye devletler; bir eser sahibinin bir hakkını bir yayıncıya devrettiği veya lisansladığı durumda, bu tür bir devir veya lisansın, yayıncının, devredilen veya lisanslanan hakka ilişkin bir istisna veya sınırlama altında eserin kullanımı için tazminatın bir kısmına hak kazanması için yeterli yasal zemini oluşturmasını sağlayabilirler.

Birinci paragraf, kamuya ödünç verme haklarına ilişkin üye devletlerdeki mevcut ve ilerideki düzenlemelere hâle getirmez.

BÖLÜM 2

Korunan içeriklerin çevrimiçi hizmetler tarafından bazı kullanımları

Madde 17

Korunan içeriklerin çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıları tarafından bazı kullanımları

1. Üye devletler; bir çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcının, kullanıcıları tarafından yüklenen telif hakkı ile korunan eserler veya korunan bağlantılı hak konularını kamunun erişimine arz ettiklerinde, bu Direktif'in amaçları doğrultusunda bir umuma iletim veya kamunun erişimine arz eylemi gerçekleştirmesini sağlayabilirler.

Bu nedenle, bir çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcı, eserler veya bağlantılı hak konularını umuma iletmek veya kamunun erişimine arz etmek için, örneğin bir lisanslama anlaşması imzalayarak, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 3(1) ve (2) maddelerinde atıf yapılan izni hak sahiplerinden alır.

2. Üye devletler, bir çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcı, örneğin bir lisanslama anlaşması imzalayarak bir izin aldığında, söz konusu iznin ayrıca, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 3. maddesinin kapsamına giren hizmetlerin kullanıcıları tarafından gerçekleştirilen eylemleri, kullanıcılar ticaret amacıyla hareket etmediğinde veya faaliyetleri önemli gelirler elde edilmesini sağlamadığında, kapsamasını sağlarlar.

3. Bir çevrimiçi içerik paylaşımı hizmeti sağlayıcı, bu Direktif'te belirlenen koşullar altında bir umuma iletim eylemi veya bir kamunun erişimine arz eylemi gerçekleştirdiğinde, 2000/31/AT sayılı

¹⁹ Telif hakkı ve bağlantılı hakların bilgi toplumundaki bazı boyutlarının uyumlaştırılması hakkında 2001/29/AT sayılı Direktifi değiştiren, telif hakkı ve bağlantılı haklarla korunan bazı eserler ve diğer konuların kör, görme engelli veya başka nedenlerle matbuat engelli (print-disabled) kişilerin yararına izin verilen bazı kullanımları hakkında 13 Eylül 2017 tarihli ve (AB) 2017/1564 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 242, 20.9.2017, s. 6).

Direktif'in 14(1) maddesinde tesis edilen sorumluluk sınırlaması bu maddenin kapsadığı durumlara uygulanmaz.

Bu paragrafın birinci alt paragrafı, 2000/31/AT sayılı Direktif'in 14(1) maddesinin, bu Direktif'in kapsamı dışında kalan amaçlar için bu tür hizmet sağlayıcılara uygulanması olasılığını etkilemez.

4. Bir izin verilmemişse, çevrimiçi içerik paylaşımı hizmeti sağlayıcılar, hizmet sağlayıcılar aşağıdakileri kanıtlamadıkça, telif hakkı ile korunan eserler ve bağlantılı hak konularının kamunun erişimine arz etme dahil olmak üzere, umuma izinsiz iletimi eylemlerinden sorumludur:

(a) izin almak için en iyi çabanın gösterilmesi ve

(b) profesyonel özen ile ilgili yüksek endüstri standartları uyarınca, hak sahiplerinin hizmet sağlayıcıları ilgili ve gerekli bilgileri sağladığı belirli eserler ve bağlantılı hak konularının mevcut olmasını engellemek için en iyi çabanın gösterilmesi ve herhangi bir durumda

(c) hak sahiplerinden yeterince gerekçelendirilmiş bir bildirim aldıktan sonra, bildirim konu eserler veya bağlantılı hak konularına erişimi engellemek veya bunları web sitelerinden kaldırmak için süratle hareket edilmesi ve bunların (b) bendi uyarınca ileride yüklenmesinin engellenmesi için en iyi çabanın gösterilmesi.

5. Hizmet sağlayıcının 4. paragraf altındaki yükümlülüklerine uyup uymadığı belirlenirken ve orantısallık ilkesi ışığında, diğerlerine ek olarak aşağıdaki öğeler dikkate alınır:

(a) hizmetin türü, hedef kitlesi ve büyüklüğü ve hizmetin kullanıcıları tarafından yüklenen eserler veya bağlantılı hak konularının türü ve

(b) uygun ve etkili araçların mevcudiyeti ve bunların hizmet sağlayıcılar için maliyeti.

6. Üye devletler, hizmetleri Birlik içinde kamunun erişimine üç yıldan daha az bir süredir arz edilen ve 2003/361/AT sayılı Komisyon Tavsiyesi²⁰ uyarınca hesaplandığı şekilde, yıllık cirosu 10 milyon Euronun altında olan yeni çevrimiçi içerik paylaşımı hizmeti sağlayıcılar açısından, 4. paragrafta belirlenen sorumluluk rejimi altındaki koşullar, 4. paragrafın (a) bendine uyulması ve yeterince gerekçelendirilmiş bir bildirim aldıktan sonra, bildirim konu eserler veya bağlantılı hak konularına erişimi engellemek veya bunları web sitelerinden kaldırmak için süratle hareket edilmesi ile sınırlandırılmasını sağlarlar.

Önceki takvim yılı temel alınarak hesaplandığı şekilde, bu tür hizmet sağlayıcıların ortalama aylık tekil ziyaretçi sayısının 5 milyonu aştığı durumda, bu hizmet sağlayıcılar ayrıca, hak sahiplerinin ilgili ve yeterli bilgiyi sağladıkları, bildirim konu eserler ve bağlantılı hak konularının ileride yüklenmesini engellemek için en iyi çabayı sarf ettiklerini de gösterir.

7. Çevrimiçi içerik paylaşımı hizmeti sağlayıcılar ile hak sahipleri arasındaki işbirliği, eserler veya bağlantılı hak konularının bir istisna veya sınırlama tarafından kapsandığı durumlar dahil olmak üzere, telif hakkı ve bağlantılı hakları ihlal etmeyen eserler veya bağlantılı hak konularının mevcudiyetini engellemeye neden olmaz.

Üye devletler; her bir üye devletteki kullanıcıların kullanıcılar tarafından üretilen içeriklerin çevrimiçi içerik paylaşım hizmetlerine yüklenmesi ve erişime arz edilmesi sırasında, aşağıdaki mevcut istisnalar veya sınırlamaların herhangi birine başvurabilmesini temin ederler:

(a) alıntı, eleştiri, inceleme;

(b) karikatür, parodi veya pastiş amacıyla kullanım.

8. Bu maddenin uygulanması herhangi bir genel izleme yükümlülüğüne neden olmaz.

Üye devletler; çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıların 4. paragrafta atıf yapılan işbirliğiyle ilgili uygulamalarının işleyişi hakkında yeterli bilgiyi ve hizmet sağlayıcılar ile hak sahipleri arasında

²⁰ Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin tanımına ilişkin 6 Mayıs 2003 tarihli Komisyon Tavsiyesi (ABRG L 124, 20.5.2003, s. 36).

lisanslama anlaşması yapıldığı durumda, anlaşmanın kapsadığı içeriğın kullanımı hakkında bilgiyi, hak sahiplerine, talepleri üzerine, sağlamasını sağlarlar.

9. Üye devletler; çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıların, hizmetlerinin kullanıcıları tarafından yüklenen eserler veya bağlantılı hak konularına erişimin engellenmesi veya bunların kaldırılmasıyla ilgili anlaşmazlıklar durumunda, bu kullanıcıların erişebileceği, etkin ve hızlı bir şikayet çözüm mekanizmasını yürürlüğe koymasını sağlarlar.

Hak sahiplerinin belirli eserleri veya bağlantılı hak konularına erişimin engellenmesini veya bu eserler veya bağlantılı hak konularının kaldırılmasını talep ettiği durumda, bu hak sahipleri talepleriyle ilgili nedenlerini gereğince gerekçelendirir. Birinci alt paragrafta öngörülen mekanizma altında sunulan şikayetler fazla gecikmeden işlenir ve yüklenen içeriğe erişimi engelleme veya bunları kaldırma kararları bir insan tarafından gözden geçirmeye tabi olur. Üye ülkeler ayrıca, anlaşmazlıkların çözümü için mahkeme dışı çözüm mekanizmalarının mevcut olmasını temin ederler. Bu tür mekanizmalar anlaşmazlıkların tarafsız bir şekilde çözülmesini sağlar ve kullanıcıyı, kullanıcıların etkin yasal çözüm yollarına başvurma hakkına hanel getirmeksizin, ulusal hukukun sağladığı yasal korumadan mahrum bırakmaz. Özellikle, üye devletler, kullanıcıların, telif hakkı ve bağlantılı haklarla ilgili olarak bir istisna veya sınırlamanın kullanılmasını iddia etmek için bir mahkeme veya diğer ilgili yargı makamına erişimlerinin olmasını temin ederler.

Bu Direktif, Birlik hukukunda öngörülen istisnalar veya sınırlamalar altındaki kullanımlar gibi yasal kullanımları hiçbir şekilde etkilemez ve 2002/58/AT sayılı Direktif ile (AB) 2016/679 sayılı Tüzük uyarınca gerçekleştirilenler dışında, bireysel kullanıcıların tanımlanmasına ve kişisel verilerin işlenmesine yol açmaz.

Çevrimiçi içerik paylaşımı hizmeti sağlayıcılar hüküm ve koşullarında, Birlik hukukunda telif hakkı ve bağlantılı haklara yönelik öngörülen istisnalar veya sınırlamalar altında eserler ve bağlantılı hak konularını kullanabilecekleri konusunda kullanıcıları bilgilendirir.

10. 6 Haziran 2019 itibariyle, Komisyon, üye devletler ile işbirliği içinde, çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar ile hak sahipleri arasındaki işbirliğine yönelik en iyi uygulamaları görüşmek için paydaş diyalogları düzenler. Komisyon; çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılar, hak sahipleri, kullanıcı örgütleri ve ilgili diğer paydaşlara danışarak ve paydaş diyaloglarının sonuçlarını dikkate alarak, özellikle 4. paragrafta atıf yapılan işbirliği açısından, bu maddenin uygulanması hakkında rehber yayınlar. En iyi uygulamalar tartışılırken, diğerlerinin yanında, temel hakların dengelenmesi ihtiyacı ve istisnalar ve sınırlamaların kullanımı dikkate alınmalıdır. Paydaş diyaloglarının amacı doğrultusunda, kullanıcı örgütleri, 4. paragraf ile ilgili olarak uygulamalarının işleyişi hakkında çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcıların sağladığı yeterli bilgiye erişir.

BÖLÜM 3

Eser sahipleri ve icracı sanatçıların faydalanma sözleşmelerinde adil ücret

Madde 18

Uygun ve orantılı ücret ilkesi

1. Üye devletler; eser sahipleri ve icracı sanatçıların eserleri veya bağlantılı hak konularından faydalanılması için münhasır haklarını lisansladığı veya devrettiği durumda, uygun ve orantılı bir ücret alma hakkına sahip olmalarını temin ederler.

2. 1. paragrafta belirlenen ilkenin ulusal hukukta uygulanmasında, üye devletler farklı mekanizmalar kullanmakta ve anlaşma yapma özgürlüğü ilkesi ve haklar ve çıkarlar arasında adil bir dengeyi hesaba katmakta özgürdürler.

Madde 19

Şeffaflık yükümlülüğü

1. Üye devletler; eser sahipleri ve icracı sanatçıların, düzenli olarak, en azından yılda bir kez ve her bir sektörün özgüllüklerini hesaba katarak, haklarını lisansladıkları veya devrettikleri taraflardan ve hukuki haleflerinden eserleri ve icralarından faydalanılması hakkında, özellikle faydalanma türleri,

elde edilen tüm gelirler ve hak kazanılan ücrete ilişkin güncel, ilgili ve kapsayıcı bilgiler almasını temin ederler.

2. Üye devletler; 1. paragrafta atıf yapılan hakların daha sonra lisanslandığı durumda, eser sahipleri ve icracı sanatçılar veya temsilcilerinin, talepleri üzerine, anlaşmanın ilk karşı tarafının 1. paragrafın amaçları doğrultusunda gerekli olacak tüm bilgilere sahip olmadığı durumda, alt lisans sahiplerinden ek bilgi almasını temin ederler.

Söz konusu ek bilginin talep edildiği durumda, eser sahipleri ve icracı sanatçıların girdiği anlaşmanın ilk karşı tarafları bu alt lisans sahiplerinin kimliği hakkında bilgi sağlar.

Üye devletler, birinci alt paragraf uyarınca alt lisans sahiplerine yapılan herhangi bir talebin doğrudan veya eser sahibi veya icracı sanatçının girdiği anlaşmanın karşı tarafı vasıtasıyla dolaylı olarak yapılmasını sağlayabilirler.

3. 1. paragrafta belirlenen yükümlülük, her bir sektörde yüksek bir şeffaflık seviyesi temin edecek şekilde orantılı ve etkilidir. Üye devletler; 1. paragrafta belirlenen yükümlülüğün kaynaklanan idari yükün eser veya icradan faydalanılması sayesinde elde edilen gelirler ışığında orantısız olduğu gereğince gerekçelendirilen durumlarda, yükümlülüğün bu tür durumlarda makul bir şekilde beklenebilen bilgi türü ve seviyesiyle sınırlı olmasını sağlayabilirler.

4. Üye devletler; bu maddenin 1. paragrafında belirlenen yükümlülüğün, eser sahibi veya icracı sanatçı 20(1) maddesi altındaki haklarını kullanmak için bilgiye ihtiyacı olduğunu gösterip söz konusu amaçla bilgi talep etmedikçe, eser sahibi veya icracı sanatçının katkısının eser veya icranın tamamına göre önemsiz olduğu durumda uygulanmamasına karar verebilirler.

5. Üye devletler, toplu pazarlık anlaşmalarına tabi olan veya dayanan anlaşmalar için ilgili toplu pazarlık anlaşmasının şeffaflık kurallarının, bu kuralların 1 ila 4. paragraflarda öngörülen kriterleri karşılması şartıyla, uygulanmasını sağlayabilirler.

6. 2014/26/AB sayılı Direktif'in 18. maddesinin uygulandığı durumda, bu maddenin 1. paragrafında belirlenen yükümlülük, söz konusu Direktif'in 3(a) ve (b) maddelerinde tanımlanan organlar tarafından veya söz konusu Direktif'i uygulayan ulusal kurallara tabi olan diğer organlar tarafından yapılan anlaşmalar açısından uygulanmaz.

Madde 20

Sözleşme ayarlama mekanizması

1. Üye devletler; bu maddede belirlenenle karşılaştırılabilir bir mekanizmayı öngören uygun bir toplu pazarlık anlaşmasının yokluğunda, eser sahipleri ve icracı sanatçıların veya temsilcilerinin, ilk başta mutabakata varılan ücretin, eserler veya icralardan faydalanılması sonucu ortaya çıkan sonraki tüm ilgili gelirlerle karşılaştırıldığında orantısız bir şekilde düşük olduğu durumda, haklarından faydalanılması için bir sözleşme yaptıkları taraftan veya bu tür bir tarafın hukuki halefinden, ek, uygun ve adil bir ücret talep etme hakkına sahip olmasını temin ederler.

2. Bu maddenin 1. paragrafı, 2014/26/AB sayılı Direktif'in 3(a) ve (b) maddelerinde tanımlanan organlar veya söz konusu Direktif'i uygulayan ulusal kurallara zaten tabi olan diğer organlar tarafından yapılan sözleşmelere uygulanmaz.

Madde 21

Alternatif anlaşmazlık çözüm usulü

Üye devletler; 19. madde altındaki şeffaflık yükümlülüğüne ve 20. madde altındaki sözleşme ayarlama mekanizmasına ilişkin anlaşmazlıkların gönüllü ve alternatif bir anlaşmazlık çözüm usulüne sunulabilmesini sağlarlar. Üye devletler; eser sahipleri ve icracı sanatçıların temsili örgütlerinin, bir veya daha fazla eser sahibi veya icracı sanatçının özel talebi üzerinde bu tür usulleri başlatabilmesini temin ederler.

Madde 22

Geri alma hakkı

1. Üye devletler; bir eser sahibi veya bir icracı sanatçının bir eser veya korunan bağlantılı hak konusundaki haklarını münhasıran lisansladığı veya devrettiği durumda, eser sahibi veya icracı sanatçının, söz konusu eser veya korunan bağlantılı hak konusundan faydalanma gerçekleşmediğinde, lisans veya hak devrini tamamen veya kısmen geri alabilmesini temin ederler.

2. 1. paragrafta öngörülen geri alma mekanizmasına yönelik özel hükümler, aşağıdaki dikkate alarak ulusal hukukta öngörülebilir:

(a) farklı sektörlerin özgüllükleri ve eserler ve icraların farklı türleri ve

(b) bir eser veya bağlantılı hak konusunun birden fazla eser sahibi veya icracı sanatçının katkısını içerdiği durumda, bireysel katkıların görece önemi ve tek bir eser sahibi veya icracı sanatçının geri alma mekanizmasını uygulaması nedeniyle etkilenen tüm eser sahipleri ve icracı sanatçıların yasal çıkarları.

Üye devletler; eserler veya bağlantılı hak konuları genelde birden çok eser sahibi veya icracı sanatçının katkısını içeriyorsa, bu eserler ve bağlantılı hak konularını geri alma mekanizmasının uygulamasının dışında bırakabilirler.

Üye devletler; geri alma mekanizmasının, bu tür bir kısıtlama sektörün veya ilgili eser veya bağlantılı hak konusunun türünün özgüllükleri ile gereğince gerekçelendirildiğinde, yalnızca belirli bir zaman dilimi içinde uygulanabilmesini sağlayabilirler.

Üye devletler; eser sahipleri veya icracı sanatçıların lisans veya hakların devrini geri almak yerine sözleşmenin münhasırlığını sonlandırmayı seçebilmesini sağlayabilirler.

3. Üye devletler; 1. paragrafta öngörülen geri almanın yalnızca lisansın veya hak devrinin tamamlanmasını takiben makul bir süre geçtikten sonra kullanılabilmesini sağlarlar. Eser sahibi veya icracı sanatçı hakların lisanslandığı veya devredildiği kişiyi bilgilendirir ve lisanslanan veya devredilen haklardan faydalanılması için uygun bir son tarih belirler. Söz konusu son tarihin geçmesinden sonra, eser sahipleri veya icracı sanatçılar lisans veya hakların devrini geri almak yerine sözleşmenin münhasırlığını sonlandırmayı tercih edebilir.

4. Faydalanmanın yokluğu büyük oranda eser sahibi veya icracı sanatçının makul bir şekilde çözmesinin beklenebildiği durumlardan kaynaklanıyorsa 1. paragraf uygulanmaz.

5. Üye devletler; 1. paragrafta öngörülen geri alma mekanizmasına istisna olan herhangi bir sözleşme hükmünün yalnızca bir toplu pazarlık anlaşmasına dayandığı durumda uygulanmasını sağlayabilirler.

Madde 23

Ortak hükümler

1. Üye devletler; 19, 20 ve 21. maddelerle uyumu engelleyen herhangi bir sözleşme hükmünün eser sahipleri ve icracı sanatçılarla ilişkili olarak uygulanamaz olmasını temin ederler.

2. Üye devletler; bu Direktif'in 18 ila 22. maddelerinin 2009/24/AT sayılı Direktif'in 2. maddesi çerçevesindeki bir bilgisayar programıyla ilişkili eser sahiplerine uygulanmamasını sağlarlar.

BAŞLIK V

NIHAİ HÜKÜMLER

Madde 24

96/9/AT ve 2001/29/AT sayılı Direktiflerde yapılan değişiklikler

1. 96/9/AT sayılı Direktif aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(a) 6(2) maddesinde, (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

‘(b) (AB) 2019/790 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi’nde öngörülen istisnalar ve sınırlamalara halel getirmeksizin (*), kaynağın belirtilmesi kaydıyla ve ticarete konu olmayan ulaşılabilecek amaç ile gerekçelendirildiği derecede, yalnızca öğretim için gösterim ve bilimsel araştırma amaçlı kullanımın mevcut olduğu durumda;

(*) 96/9/AT ve 2001/29/AT sayılı Direktifleri değiştiren, Dijital Tek Pazarda telif hakkı ve bağlantılı haklar hakkında 17 Nisan 2019 tarihli ve (AB) 2019/790 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 130, 17.5.2019, s. 92).’.

(a) 9. maddede, (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

‘(b) (AB) 2019/790 sayılı Direktif’te öngörölen istisnalar ve sınırlamalara hanel getirmeksizin, kaynağın belirtilmesi kaydıyla ve ticarete konu olmayan ulaşılacak amaç ile gerekçelendirildiği derecede, yalnızca öğretim için gösterim ve bilimsel araştırma amaçlı aktarma durumunda;’.

2. 2001/29/AT sayılı Direktif aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(a) 5(2) maddesinde, (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

‘(c) (AB) 2019/790 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi’nde öngörölen istisnalar ve sınırlamalara hanel getirmeksizin (*), doğrudan veya dolaylı ekonomik veya ticari avantaj gütmeyen halka açık kütüphaneler, eğitim kurumları veya müzeler veya arşivler tarafından yapılan belirli çoğaltma eylemleri açasından;

(*) 96/9/AT ve 2001/29/AT sayılı Direktifleri değiştiren, Dijital Tek Pazarda telif hakkı ve bağlantılı haklar hakkında 17 Nisan 2019 tarihli ve (AB) 2019/790 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 130, 17.5.2019, s. 92).’.

(b) 5(3) maddesinde, (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

‘(a) (AB) 2019/790 sayılı Direktif’te öngörölen istisnalar ve sınırlamalara hanel getirmeksizin, eser sahibinin adının belirtilmesi imkânsız hâle gelmedikçe, eser sahibinin adı dahil olmak üzere kaynağın belirtilmesi şartıyla ve ticarete konu olmayan ulaşılacak amacın gerekçelendirdiği derecede yalnızca öğretim için gösterim veya bilimsel araştırma amaçlı kullanım;’.

(c) 12(4) maddesinde, aşağıdaki bentler eklenmiştir:

‘(e) (AB) 2019/790 sayılı Direktif’in iç hukuka aktarılmasının iç pazarı işleyişine etkisini incelemek ve iç hukuka aktarımın neden olduğu zorlukları vurgulamak;

(f) mevzuat ve içtihatındaki ilgili gelişmeler ile üye devletlerin (AB) 2019/790 sayılı Direktif’i uygulamak için aldığı tedbirlerin pratik bir şekilde uygulanmasıyla ilgili bilgilerin alışverişini kolaylaştırmak;

(g) (AB) 2019/790 sayılı Direktif’in uygulanmasından kaynaklanan diğer sorunları görüşmek.’.

Madde 25

Diğer direktiflerde öngörölen istisnalar ve sınırlamalar ile ilişki

Üye devletler; bu Direktif’te öngörölen istisnalar veya sınırlamaların kapsadığı kullanımlar veya alanlar için, 96/9/AT ve 2001/29/AT sayılı Direktiflerde öngörölen istisnalar ve sınırlamalarla uyumlu, daha geniş hükümler kabul edebilir veya yürürlükte tutabilirler.

Madde 26

Uygulama süreci

1. Bu Direktif, 7 Haziran 2021’de veya bu tarihten sonra telif hakkı alanında ulusal hukuk ile korunan tüm eserler ve bağlantılı hak konuları açasından uygulanır.

2. Bu Direktif 7 Haziran 2021’den önce tamamlanan herhangi bir eylem ve elde edilen haklara hanel getirmeden uygulanır.

Madde 27

Geçici hüküm

Eser sahipleri ve icracı sanatçılarının haklarının lisanslanması veya devrine yönelik anlaşmalar, 7 Haziran 2022’den itibaren 19. maddede belirlenen şeffaflık yükümlölüğüne tabidir.

Madde 28

Kişisel verilerin korunması

Bu Direktif çerçevesinde yürütölen kişisel veri işleme süreçleri, 2002/58/AT sayılı Direktif ve (AB) 2016/679 sayılı Tüzük'e uygun olarak gerçekleştirilir.

*Madde 29***İç hukuka aktarma**

1. Üye devletler, 7 Haziran 2021'e kadar, bu Direktif uyarınca gerekli olan kanunları, mevzuatları ve idari hükümleri yürürlüğe sokarlar. Komisyonu bu konuyla ilgili hemen bilgilendirirler.

Üye devletler bu hükümleri kabul ettiklerinde, söz konusu hükümlerin resmi yayımı vesilesiyle bu Direktif'e ilişkin bir atfa yer verilir veya söz konusu atıf bunların beraberinde sağlanır. Bu tür atıflar yapma yöntemleri üye devletler tarafından belirlenir.

2. Üye devletler, bu Direktif'in kapsadığı alanda kabul ettikleri ulusal mevzuatın temel hükümlerinin metnini Komisyona bildirirler.

*Madde 30***Gözden geçirme**

1. En erken 7 Haziran 2026'da Komisyon bu Direktif'i gözden geçirir ve ana bulgular hakkında bir raporu Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesine sunar.

Komisyon, yıllık cirosu 10 milyon Euronun altında olan ve 17(6) maddesi altında hizmetleri Birlik içinde üç yıldan az bir süredir kamunun erişimine açık olan çevrimiçi içerik paylaşım hizmeti sağlayıcılara uygulanan ve 17. maddede belirlenen özel sorumluluk rejiminin etkisini 7 Haziran 2024'e kadar değerlendirir ve uygun olduğunda, değerlendirmesinin sonuçlarına uygun bir şekilde harekete geçer.

2. Üye devletler 1. paragrafta atıf yapılan raporun hazırlanması için gerekli olan bilgileri Komisyona sağlarlar.

*Madde 31***Yürürlük**

Bu Direktif, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayınlanmasını takip eden yirminci gün yürürlüğe girer.

*Madde 32***Muhataplar**

Bu Direktif'in muhatabı üye devletlerdir.

Strasbourg'da, 17 Nisan 2019 tarihinde düzenlenmiştir.

Avrupa Parlamentosu adına

Başkan

A. TAJANI

Konsey adına

Başkan

G. CIAMBA